

נס ההצלה

יום הבהיר כ"ח סיון

שמונים שנה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

תוכן עניינים

3 פתח דבר
5 שיחת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ
7 מעמק הבכא לחוף מבטחים
19 ההתוועדות הראשונה
23 ימי בראשית
27 תקופה חדשה
37 770 בית משיח
43 מעמד מתן תורה בחצי כדור התחתון
53 קונטרס כ"ח סיון תנש"א

יוצא לאור על ידי:

התאחדות החסידים לקבלת פני משיח (ע"ר)

ת.ד. 2025 כפר חב"ד | hisachdus.co.il

טל' 03-9601770 | דוא"ל: hisachdus@chabad.co.il

מנהל - הרב שמעון יהודה פיוס

חברי המערכת: הרב משה עבאד, הרב לוי משה לרנר, הרב זלמן ברנשטיין, הרב יעקב לנדא

עורך: הרב מנחם מענדל תמרין

הגהה: הרב מנחם מענדל הלפרין

תודות: וועד להפצת שיחות, כפר חב"ד, את"ה העולמי, ליקוט מענות קודש, וועד חיילי בית דוד, ארבעה חסידים - ברגר, אתר

תשורה, בית משיח, מכון להפצת תורתו של משיח

תמונות באדיבות: חב"ד אינפו, חב"דפדיה, רבי דרייב

פֶּתַח דָּבָר

נערך חלק מהקובץ "כ"ח סיון - יובל שנים" שחולק ע"י כ"ק אד"ש.

(ו) לקט קטעי שיחות נבחרות עם ביטויים מיוחדים אודות 770 "בית משיח"

(ז) יומן מרתק מחגיגות כ"ח סיון - 50 שנה.

(ח) מאמר ד"ה "כימי צאתך" תשל"ח - קונטרס כ"ח סיון ה'תנש"א. ובהיות אשר כל אחד ואחד מאיתנו חפץ להתראות עם אבינו מלכנו, ובוודאי כל אחד מתכונן כראוי ליום זה, אשר זכותו ומעלתו המיוחדת תעמוד לנו להיגאל גאות עולמים - הגנו בזה להציע אשר כל אנ"ש והתמימים ברחבי תבל יתאחדו בימים הסמוכים לכ"ח סיון בלימוד המאמר (נדפס בסה"מ מלוקט ח"ה).

"עשר גליות גלתה ליובאוויטש", והאחרונה שבהם (העשירית) היא "גלות אמריקה". מאז התחלת התגלות והתייסדות תורת החסידות בכלל, ותורת חסידות חב"ד בפרט, היו כמה שלבים בנדודי רבותינו נשיאינו ממקום למקום, כאשר כל שלב מביא להתרחבות חדשה בגילוי והפצת המעינות דתורת החסידות חוצה.

לכבוד יום הבהיר, כ"ח סיון הבעל"ט - יום מלאות שמונים שנה להצלת כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע - יבחל"ח - מעמק הבכא האירופאי והגעתם צלחה לארצות הברית ביום שני, כ"ח סיון ה'תש"א, הגנו מוציאים לאור קובץ "כ"ח סיון - שמונים שנה", הכולל:

(א) משיחת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ מיום ב' דחג השבועות תש"א, כמה שבועות לפני בואו של כ"ק אדמו"ר שליט"א לחופי ארה"ב.

(ב) סקירה היסטורית קצרה על פעילות ההצלה וההעברה לארצות הברית.

(ג) תיאור ונקודות קצרות מהתוועדות הראשונה של כ"ק אדמו"ר שליט"א בארצות הברית, בעת ה"קבלת פנים" שנערכה אור ליום ו' עש"ק פ' קרח, ב' תמוז ה'תש"א, בבית הכנסת ליובאוויטש - "770".

(ד) סיפורים על פעולות כ"ק אד"ש לאחרי בואו לחצי כדור התחתון.

(ה) תיאורים חיים מפי הרב צבי פוגלמן והרב יהודה לייב פויזנר על פעולות כ"ק אד"ש לאחרי בואו לחצי כדור התחתון, שסופרו בהתוועדות חסידים בכ"ח סיון תשמ"ו ועפ"ז

לעניני חינוך, ומסרם להנהלת כ"ק אדמו"ר שליט"א. ועינינו הרואות, כי הופעתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בארצות הברית בשנת תש"א, באה בהמשך א' להופעת חותנו כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע במדינה זו בט' אדר בשנת ה'ש"ת - שאז הועבר והושרש מרכז חסידות חב"ד ב"חצי כדור התחתון", ומשם יוצאת האורה לכל העולם כולו.

מב' טעמים אלו חוגגים בקהילות ישראל מידי שנה בשנה את היום המיוחד של "כח סיון", בארגון התוועדות חסידיות בהן עוסקים בדברי התעוררות ובקבלת החלטות טובות, להוספה בכל עניני תורה ומצוות; לימוד בתורה הנגלית ותורה הפנימית וקיום המצוות בהידור; ובעיקר - להוספה בפעולות להחזקת התורה והיהדות וה"הפצת המעיינות חוצה" - בהתאם לאופן המיוחד בעבודה זו שהתחדשה בהגיע רבותינו נשיאינו ל"חצי כדור התחתון".

ויהי רצון, שע"י הוספה בעבודת בני" בהפצת המעיינות חוצה מתוך צפי' ותשוקה לביאת המשיח - אשר זהו מהענינים המיוחדים שהודגשו בעבודת כ"ק אדמו"ר שליט"א מאז הגיע לארצה"ב - תתקיים במילואה ועד מהרה הבטחת מלך המשיח להבעש"ט" בשאלתו אימתי "אתי מר" - "כשיפצו מעינותיך חוצה".

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

התאחדות החסידים לקבלת פני משיח

אך בעוד שבתשע הגלויות הראשונות התנהלה פעילות ההפצה וההרחבה בעיקר בין אנ"ש שי' ובתוך קהילות קדושות בישראל ("במדינה ההיא"); וגם בתקופה מאוחרת, כשההפצה הגיעה גם אל ה"חוצה" כפשוטו - נעשו הדברים בהגבלות מסויימות - הרי בגלות העשירית, באמריקה, בהיותה הגלות האחרונה - השלב הכי אחרון בעבודת הפצת המעיינות חוצה - נתרחה פעולת ההפצה בכל רחבי תבל, עד ל"חוצה שאין חוצה ממנו", כנראה בפועל.

המיוחד ביום כ"ח סיון - מתבטא בשתי נקודות:

(א) יום נס הצלת כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע מעמק הבכא האירופאי בשנות המלחמה - כמפורט להלן בסקירת המאורעות דאז - שעל כך חייב האדם בהודאה. מיוחדים הדברים בעיקר כאשר הם אמורים כלפי כ"ק אדמו"ר שליט"א - אז "חתנא דבי נשיאה" (ולגבי הרבנית הצדקנית ע"ה, בתו של נשיא חב"ד) ואחר הסתלקות חותנו כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ (ביר"ד שבט השי"ת) - נשיא חב"ד, שההודאה שייכת ומוטלת על כל א' וא' מישראל, כי "הנשיא הוא הכל".

(ב) ביום זה התחילה תקופה של תנופה חדשה בחזקת והפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, ע"י כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע, ביסודו את המוסדות המרכזיים "מחנה ישראל", "קרני הוד תורה" (קה"ת) ו"מרכז

הזמן כעת קרוב מאד לביאת המשיח וצריכים להתכונן לקראת האורח

משיחת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ מיום ב' דחג
השבועות תשי"א כמה שבועות לפני בואו של הרבי
לחופי ארה"ב

חסרון גדול יש כאן באמריקה שכולם סובלים ממנו, וזה ההתפתות שכאן באמריקה הכל מותר. בולאבין, בבאצייקאוו היה אסור, ואילו כאן מותר. מהיכן נבעה התפתות זו, מדוע כאן שונה, אפילו יהודים זקנים, מה ההבדל בין זלאבין לבין אמריקה?

הוראה על יוקרו של דבר, היא ההוספה, כמו בשבת קודש, ההוספה מחול על הקודש, חצי שעה לפני שבת וחצי שעה אחרי שבת, זה מראה שהדבר יקר. וכך הדבר בכל ענין.

פוק חזי מה עמא דבר, שלאמיתו של דבר הרי בהלכו אין זה שייך לכאורה. אפשר אולי להסביר זאת על פי לומדות, כמו שהרמב"ם מפרש הענין של גט מעושה, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, שלכאורה הרי הדבר מוקשה, אלא האמת היא שכל יהודי מצד נשמתו רוצה באמת לקיים מצוות, אלא שיצרו מתגבר עליו וכו'.

אין ברצוני לומר פלפולים, אלא לדבר בצורה גלויה ובהירה. בנוהג שבעולם, כשמתכוונים לאורח, מתחילים להתכונן זמן רב לפני בואו. שבועיים לפני בואו מכינים את הבית, מנגיקים כל הפינות, כל בני הבית מדברים מהאירוע, גם לשכנים מספרים על כך, הנה בעוד זמן קצר יבוא האורח עליו מחכים.

הזמן כעת קרוב מאד לביאת המשיח,
וצריכים הרי להתכונן לקראת האורח.

בא מיד, הנה העצה להסרת ומחיית הדברים הבטלים היא, לשנן כל שבוע משנה בעל פה ולהרהר או לדבר בה בכל מקום ובכל זמן - זה יעזור.

כל הורה הרוצה באריכות ימי בניו, ישתדל לשנן אתם כל שבוע משנה, אם המשנה

ארוכה, יכולים לחלק אותה לשנים או לשלשה חלקים.

תלמידי הישיבות היו צריכים לקבוע שיעור בהלכות קדשים וטהרות ובדינים הנוהגים בארץ, כוונתי לארץ הטהורה, שכן גם כיום ישנם דינים הנוהגים בארץ. משיח יבוא ואף אחד לא ידע שום דין בענינים האמורים, והבושה תהיה הרי גדולה מאד.

רחצו והזכו, צריכים להתרחץ ולהתנקות לקראת האורח הבא, צריכים לנקות את עצמם, את בני הבית, את מקום האכילה, מקום השינה, מקום הישיבה, את כל המקומות צריכים לנקות, וכל אחד לפי ערכו, רבנים, שו"בים, בעלי בתים, סוחרים ויושבי אוהל, כל אחד לפי מצבו.

הריני מציע להתחיל ללמוד כל שבוע, נוסף על השיעור הקבוע של כל אחד ואחד, משנה בעל פה, ולהתחיל מ'מאימתי קוראין את שמע'. יש לי על כך שלשה טעמים.

ודאי הדבר שמי שיכול להיות שגור בתורה, בנביאים או בקי בש"ס - הרי ודאי טוב, אך ללמוד לכל הפחות משנה אחת בשבוע בעל פה ולהרהר בה תמיד - זה יעזור לטיהור האויר, שבאויר יורגש מה שאסור, שדבר האסור הוא אכן אסור גם כאן באמריקה.

. . אורח החיים של דור היהודים באמריקה בהגברת החומר על הצורה, הוא תוצר של מכת מדינה. לפני ארבעים או חמשים שנה, כשיהודי בא לאמריקה עם בני ביתו וסידר עצמו בחיי משפחה, דאג והקדיש כוחות להקים מקוה, חדר, בית כנסת. למדו שיעורים, גמרא, משניות, עין יעקב, תניא, שולחן ערוך.

בכל הלימודים האמורים ובאמירת תהלים מוחים את האותיות של דברים בטלים. הרי דיברו כל כך הרבה דברים בטלים. העונש על דברים בטלים הוא כידוע כף הקלע וחיבוט הקבר, אך זה בא לאחר מאה ועשרים שנה, ואילו כעת הרי מדברים בזמן החיים, כעת רחמנות על מי שמת - ר"ל - עתה, משיח הרי

מעמק הבכא
לחוף מבטחים

מעמק הבכא לחוף מבטחים

סקירה קצרה על הצלת כ"ק אדמו"ר שליט"א
והרבנית הצדקנית נ"ע - יבחל"ח - מעמק הבכא
האירופאי והעברתם לארצות הברית

ידיעות ראשונות

הקלת קבלת רשיונות ההגירה לארצות הברית
הווקקו עסקני "אגודת חסידי חב"ד" לדעת
פרטים שונים הקשורים לאלו אותם ביקשו
להציל, כתאריכי לידה רישמיים וכיו"ב, ואלו
הועברו אליהם מפאריז - באגרת מיום כ"ח
בתשרי - ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א.

באגרות נוספות, שנכתבו על ידו בתקופת
החדשים חשוון-כסלו, זירו כ"ק אדמו"ר
שליט"א את אותם העסקנים להשתדל
בקבלת אישורי הכניסה האמריקניים עבור
חותנו האדמו"ר נ"ע ועבור בני משפחתו.

השגת רשיונות אלו היתה כרוכה בקשיים,
למרות שעסקני "אגודת חסידי חב"ד"
הפעילו השתדלות גדולה בדרגים הגבוהים
של השלטונות האמריקניים. כל המאמצים
הושקעו בעיקר בכיוון אחד: הצלתו של
האדמו"ר נ"ע שהי' נתון בסכנה גדולה. אלא
שבתקופה בה נאלצו לחכות לאישורים
השונים לצורך הצלתו מפולין הכבושה, קיבל

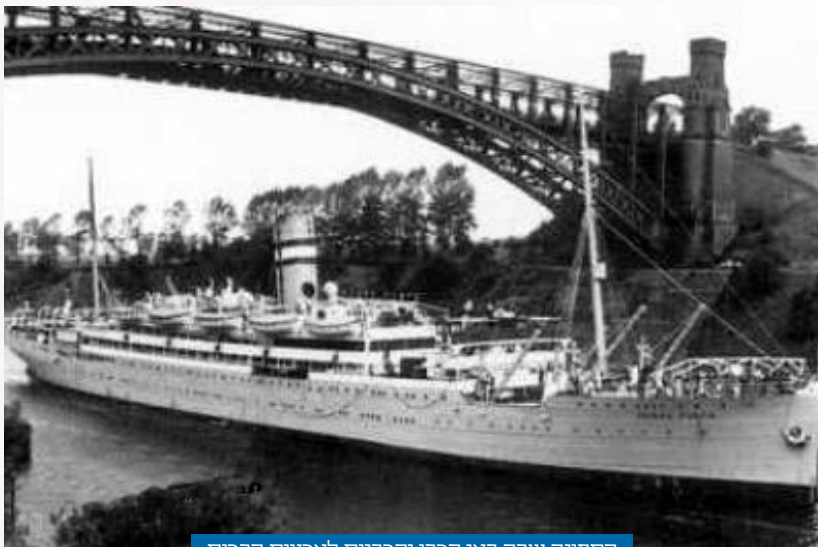
בסופה של שנת תרצ"ט, עם פרוץ מלחמת
העולם השני' ועם הידיעות הראשונות על
תחילת השתלטותו של הצורר הנאצי ימ"ש
במדינות אירופא, עשתה "אגודת חסידי
חב"ד" בארצות הברית - בניצוחם של הרה"ח
ר' ישראל דזייקאבסאן והאחים ר' חיים
שניאור זלמן ויקותיאל (סעם) קרעמער -
מאמצים כבירים להציל את כ"ק אדמו"ר
(מהוריי"צ) נ"ע, שנשאר במצור בעיר ווארשא
אלי' הגיע בדרך עקירתו מן העיירה אטוואצק.
חלק גדול מהידיעות שהגיעו ממנו הועברו
לארצות הברית באמצעות חתנו ובתו - כ"ק
אדמו"ר שליט"א והרבנית חי' מושקא ע"ה -
אשר התגוררו באותה תקופה בפאריז וקיבלו
את החדשות מניצולים שהצליחו למלט עצמם
מן המצור הווארשאי.

באותה תקופה החלו גם הנסיונות להציל את
שאר בני משפחתו של האדמו"ר נ"ע. לצורך

להגשת בקשת כניסה. על שמו של יהודי בשם מאיר ב. הארטאן - בעצמו צאצא למשפחה חב"דית שחש מחויבות נפשית לעזור בהצלתה של משפחת בית הרב - נשלח לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולרבנית ע"ה אישור המעיד על הבטחת תמיכה כספית עם הגעתם העתידה לארצה"ב ("אפדייביט"). באישור התמיכה הוזכרה גם העובדה שכ"ק אדמו"ר שליט"א מתמחה במקצוע הנדסת החשמל, דבר שיקל עליו את ההתבססות בארצה"ב וימנע את חשש הממשלה שמא יפול עלי' למעמסה. מצויידים באישור זה הלכו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית ע"ה למשרד הקונסול האמריקאי בפאריז והגישו בקשה, כיוצאי מדינת רוסיה, לקבלת אשרת כניסה ('ויזה') רגילה לארצות הברית.

עורך-הדין מאקס ראד - מי שהטיפול בנושא הצלתו של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע במשרדי ההגירה בוואשינגטון הופקד בידי הנאמנות - הוראה מהר' דזייקאבסאן להשקיע מאמץ מיוחד אף בסידור הרשיונות עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א. שהייתו בפאריז, שעדיין טרם נכבשה ע"י הנאצים, הקלה לכאורה את סיכויי הצלתו ובין נימוקי ההוראה הוזכרה התקווה כי הצלתו של החתן, הידוע בכשרון ארגון מיוחד, תעזור בסופו של דבר להצלתו של חותנו, האדמו"ר נ"ע. תזכורת להוראה זו קיבל העו"ד ראד באגרת שכתב אליו העו"ד סעם קרעמר ביום כ"א חשוון ת"ש.

בחודש כסלו ה'ש"ת הוחל בטיפול מעשי בנוגע להצלתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א. הוחלט לסדר עבורו את המסמכים הנחוצים

הספינה שבה באו הרבי והרבנית לארצות הברית

בקשות הגירה מיוחדות

בשלב מסויים החליטו העסקנים הנוגעים בדבר - ע"פ הסכמת כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע - להגיש בקשות לאשרות כניסה "מיוחדות" עבור האדמו"ר נ"ע ועבור מקורביו. בבקשות אלו תוארו אנשי הקבוצה לא סתם כרבנים מן השורה אלא כאנשים ממעמד הירארכי גבוה וכמננהיגים בעלי שיעור קומה רוחני אשר הצלתם נחוצה ליהדות העולם. הסכמתם של נציגי ה"סטייט דפארטמענט" לקביעת קבוצה שכזו הצליחה להנתן הודות להשתדלותם של העסקנים. הגשת הבקשה לאשרה הקבוצתית נעשתה בריגא, כאשר בין שמות המקורבים נמנה כמובן גם כ"ק אדמו"ר שליט"א. ליד שמו צויין תפקידו הרבני והוזכרה העובדה שעסק בניהול עסקנות ציבורית, בנוסף לעבודתו בעריכת הקובץ התורני 'התמים' שהופיע בווארשא בין השנים תרצ"ה-תרצ"ט ואשר הוצאתו נפסקה עם פרוץ המלחמה. כ"ק אדמו"ר שליט"א תואר בהקשר זה כהוגה דעות ממדרגה ראשונה וכמי שעשוי לתרום רבות בשטח מדעי היהדות.

ידעו אז כי הטיפול באשרות שכאלו, שמספרן הי' מוגבל, עשוי להמשך כחצי שנה, אלא שהתהפוכות שעברו על אירופא בתקופה זו לא הניחו לעסקנים להמתין בחיבוק ידיים. הם השתדלו לפעול לזירוז הענין אולם הידיעות שהגיעו לארצה"ב לא הצליחו להבהיר מה הי' מענה הקונסול האמריקאי בפאריז על בקשות הזירוז הללו. נסיונותיו של העו"ד ראד ליצור קשר עם הקונסול שם לא הועילו ואי לכך שיגר בקשה אל הר' דזייקאבסאן - ביום ט"ז טבת - לשלוח מברק אל כ"ק אדמו"ר שליט"א ולברר האם נתקבל ה"אפדייביט" ואם כן מהי תשובתו של הקונסול.

The image shows a historical document titled "LIST OR MANIFEST OF ALIEN PASSENGERS FOR THE UNITE". It is a detailed table with multiple columns, likely containing names, birth dates, and other identifying information for passengers. The document is handwritten and appears to be a formal record from the early 20th century.

רשימת הנוסעים באניה טורפא פינטא, בה מופיעים גם שמוותיהם של הרבי והרבנית

לכך נצטווה העו"ד בוטלער (שהחליף את העו"ד ראד) להשתדל בוואשינגטון להשגת אשרת כניסה "מיוחדת" עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א כמי שנמנה עם קבוצת המקורבים. ביו"ד אדר ב' הודיע העו"ד בוטלער לעסקנים החב"דיים שעדיין לא הצליח לברר את תוצאות בקשת ההגירה של כ"ק אדמו"ר שליט"א. אעפ"כ הרי שכעבור עשרה ימים, בכ' אדר ב', הודיע להם העו"ד כי החליט להגיש ל"סטייט דפארטמענט" בקשה חוזרת בענין האשרות המיוחדות לקבוצת המקורבים שעדיין נשארו באירופא, כולל גם עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א.

הצלת כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) ני"ע

אחר שבדרך נס הצליחו להנצל מעברי פי התופת הנאצית, הגיעו כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) ני"ע, חלק מבני משפחתו ומעט מהמקורבים, לריגא - ביום ראשון, ה' טבת ה'ש"ת - שם שהו קרוב לשלושה חודשים, עד ליום כ"ד אדר ראשון, בו יצאו בספינה "דראטינגהאלם" בדרכם לארצות-הברית. עוד בהיותו בספינה שיגר האדמו"ר ני"ע אגרת לאחד מעסקני ירושלים ובה בקשה לדאוג למשלוח מצה שמורה לפאריז עבור חתנו - כ"ק אדמו"ר שליט"א.

עם הגיעו לחוף מבטחים בעיר ניו-יארק - בתשיעי לאדר שני ה'ש"ת - פתח כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) ני"ע בסידרה של מאמצים להצלתם של שאר אחיו היהודים שנשארו

בכ"ה טבת נתקבל במשרד "אגודת חסידי חב"ד" מברק מחתנו של האדמו"ר ני"ע, הרה"ח ר' שמרי' גורארי ע"ה, ובו מזכרת בקשת חותנו לדאוג בדחיפות לאשרות כניסה עבור שני החתנים האחרים: "שניאורסאהן - כ"ק אדמו"ר שליט"א - בפאריז והורנשטיין בטריאסט".

באמצע חודש שבט נערך דיון בין העסקנים האם להתמסר מיד לסידור הגירתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, או שמה להמתין מהחשש דלהלן: בבקשת האשרה הרגילה השתמשו כאמור בהזכרת מקצוע הנדסת החשמל, כך שגילוי ה"סתירה" בין שני סוגי הבקשות - זו הרגילה וזו המיוחדת - עלול הי' לפגוע במאמצי ההצלה של קבוצת המקורבים כולה ואף של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) ני"ע עצמו. נוספה לכל זה גם היראה שמה סיבוכים בהצלת מי שנשא אף הוא את שם המשפחה "שניאורסאהן" עלולים להזיק להצלתו של האדמו"ר ני"ע. גם העובדה שבמשך כל השנים, מאז יציאתם את רוסיא, היו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית ע"ה חסרי אזרחות של מדינה כלשהי, הקשתה על הטיפול בהשגת הרשיונות עבורם. מסקנת הדיון היתה, ע"פ עצתם של עורכי-הדין, להמתין תקופה קצרה עד שיסודר סופית ענין הרשיון של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) ני"ע והצלתו מריגא ורק אח"כ לחדש את המאמצים להצלת חתנו ובתו מפאריז.

בתאריך ד' אדר ראשון נתקבל מברק מכ"ק אדמו"ר ני"ע המודיע שנתקבלו אשרות הכניסה עבורו ועבור הנמצאים עמו. בהתאם

רשיון הכניסה לארצה"ב. בהתאם לכך ביקש בוטלער את נציגי ה"סטייט דעפארטמענט" לברר את הענין אצל הקונסול בפאריז.

בכ"ח אייר נתקבל לראשונה מברק מהקונסול בפאריז המבהיר את עמדתו: הוא אינו שבע רצון מהוכחת תפקיד הרבנות של המבקש, בשעה שידוע לו שהלה נושא בתואר מהנדס. העו"ד בוטלער פנה איפוא בבקשה לעסקני "אגודת חסידי חב"ד", להמציא לפניו מסמכים נוספים המוכיחים את היותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א ראוי לאשרה מיוחדת.

בריחה מצפורני הנאצים

בתחילת חודש סיון כבשו הנאצים ימ"ש את פאריז והחלטתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א היתה נחושה: להתרחק מפאריז. גנרל בכיר בצבא צרפת פנה אז אל כ"ק אדמו"ר שליט"א בהצעה לשהות, עד יעבור זעם, בטירתו ששכנה מחוץ לעיר. כוונתו של הגנרל - שנמנה עם היידיים - היתה לטובה, אך מסתבר כי הצעתו זו נבעה מן העובדה שהצרפתים עדיין לא יכלו לתאר לעצמם את טירוף הכיבוש הנאצי. אלא שכ"ק אדמו"ר שליט"א חזה את הגולד וסירב לקבל הצעה זו. הוא העדיף עלי' את הבריחה - מעבר לגבול הכיבוש הנאצי - אל העיר ווישי.

כמה ימים לפני חג השבועות עזבו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית ע"ה את פאריז, באחת הרכבות האחרונות שהצליחו לצאת את העיר. רק לאחר שעלה בידם להבריח את

בעמק הבכא ונד בכד גם בפעילות מסועפת להצלת בני משפחתו הקרובים, שתי בנותיו וחתניו. גלגלי הצלתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א הונעו מעתה עליידי חותנו, בדאגה ובמסירות ללא קץ.

העברת המסמכים לפאריז

קודם כניסתם של הנאצים לפאריז, באביב ת"ש, דאג כ"ק אדמו"ר שליט"א להשגת מסמך המעיד על רישומו לצבא הצרפתי, דבר שהקל עליו בעתיד את ההליכה ברחוב: לא פעם נעצר ע"י שוטרים בדרישה להודות והתעודה שהחזיק פטרה אותו מחקירות והטרדות, או ממצער כמשתמט גיוס.

בכ"ה אייר ה'ש"ת התקיימה בארצות הברית פגישה בין העו"ד בוטלער ונציגי ה"סטייט דעפארטמענט". בוטלער ביקשם לשלוח מברק לקונסול בפאריז ולברר את ענין האשרה עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א כחבר קבוצת המקורבים שהוגשו עבורם בקשות לאשרות מיוחדות. נציגי ה"סטייט דעפארטמענט" הודיעו לו בשם הקונסול' בפאריז כי התיק ובו מסמכי הבקשה המיוחדת של כ"ק אדמו"ר שליט"א, שנמסרה בריגא, כבר הועבר משם לבורדו שבצרפת ומשם הוא אמור להגיע לפאריז.

באותה תקופה נתקבלה במזכירות כ"ק אדמו"ר (מהור"י"צ) נ"ע ידיעה מכ"ק אדמו"ר שליט"א, בה נאמר כי התיק אמנם הגיע כבר לפאריז אך כנראה שישנם עדיין בעיות להשגת

התקוה כי עתה קרוב מועד בואו של חתן האדמו"ר היתה כה חזקה, עד כי בתקנון הרשמי של "אגודת חסידי חב"ד" בארצה"ב - שנקבע ב"ט תמוז ה'ש"ת - הופיע שמו בין 20 חברי ההנהלה שתחת נשיאותו של כ"ק אדמו"ר (מהור"י צ"צ) נ"ע.

"הדברים יגעים"

בווישי שהו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית ע"ה במשך מספר חדשים. בהודעה ששיגר גיסו, הרש"ג ע"ה, אל העו"ד בוטלער - בתאריך כ"ז אב - נאמר כי הם כבר עזבו את ווישי ועברו לעיר ניצע, בדרום צרפת. זו היתה תחת שלטון איטלקי ויהודים רבים מצאו בה מקלט באותה תקופה. בדברי התשובה של

הגבול, תוך סיכון עצמי גדול, הגיעו לעיר ווישי בערב חג השבועות.

טרם צאתם את פאריז השמיע כ"ק אדמו"ר שליט"א דרשת פרידה בפני חוג שומעיו, בה עודד את הנשואים ועוררם על החיוניות בבטחון בה' ובעבודתו בכל התנאים. לקיום הדרישה האחרונה לא הי' צורך להביא הוכחות שהדבר אפשרי: הנהגתו האישית של כ"ק אדמו"ר שליט"א יכלה לשמש לשם כך דוגמא למופת. באותה עת כבר נפוצו עליו בין יהודי פאריז סיפורי מופת, בנוסף לידיעות על גאוותו היהודית שאין בה פשרות ועל מסירות נפשו לקיום מצוות בכל ההידור האפשרי.

מודעה שהתפרסמה בעיתון "מארגען זשורנאל", ביום שלישי כ"ט סיון, תש"א, בחתימת ועד הפועל של אגודת חסידי חב"ד, בברכת "ברוך הבא", לרבי ולרבנית לרגל בואם ביום שני, כ"ח סיון תש"א לארצות הברית

בתגובה לידיעות אלו הודיע העו"ד בוטלער - בתאריך י"ד חשוון - לעסקני "אגודת חסידי חב"ד" כי בתוכניתו להמשיך לפעול בדרגים הגבוהים ב"סטייט דעפארטמענט" לעמוד על דעתם והסכמתם מכבר לסדר את כ"ק אדמו"ר שליט"א כראוי לאשרה מיוחדת, על אף הקשיים שעורר הקונסול. הודעות בסגנון זה, מבוטלער לעסקנים, נמסרו גם בכ"ב וכ"ח חשוון.

יחד עם פעילותו של העו"ד בוטלער, שהונעה ע"י עסקני "אגודת חסידי חב"ד", הפעיל כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע עסקן נוסף בדמותו של עורך-דין נמרץ מוואשינגטון, בן לאחד מחשובי החסידים, ר' אשר רבינוביץ שמו, שנטל חלק נכבד בהצלחתו שלו. באגרת שכתב לו האדמו"ר נ"ע - בו' כסלו תש"א - מופיעים הדברים הבאים: "ליידער איז פון די אלע גרויסע הבטחות און די זיסע רייד וואס מען זאגט אייך, נאך דערווייל גאר נישט אויפגעטאן. איך בין זייער צובראכען און האב גרויס צער פון דעם" [=לצער, מכל ההבטחות הגדולות והדיבורים הנעימים שנאמרים לכם, עדיין לא יצא כלום. אני מאד שבור מכך ויש לי, בשל כך, צער גדול]. בהמשך מופיעה בקשה להשפיע על הקונסול בניצע לדאוג הן לאשרות ההגירה האמריקאיות והן בסיוע להשגת אשרות יציאה מממשלת צרפת.

בי"ג כסלו תש"א נשלח מכתב מאת "אגודת חסידי חב"ד" אל הקונסול בניצע ובו "אישור רבנות" עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א. פעילות ההצלה של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע עמדה בקשר מברקים עם כ"ק אדמו"ר שליט"א,

בוטלער - שנכתבו בתאריך ל' אב - נאמר שעדיין לא נתקבלה התשובה המיוחלת מאת הקונסול בפאריז וכי הועברה בקשה ל"סטייט דעפארטמענט" להעביר את תיק המסמכים של כ"ק אדמו"ר שליט"א לניצע. המסמכים אכן הועברו לשם.

בכ' אלול הודיעו נציגי ה"סטייט דעפארטמענט" על מברק שקבלו מהקונסול של ניצע. במברק זה, אותו שלם כ"ק אדמו"ר שליט"א, מודיעם הקונסול על כוונתו לתת לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולרבנית ע"ה אשרות כניסה מיוחדות, אלא שכנראה נתקלים הם בקשיים להשגת אשרות יציאה מצרפת.

בתחילת שנת תש"א - בי"ב חשוון - נודעו עסקני ההצלה על קשיים נוספים והפעם שוב בהשגת אשרות כניסה לארצה"ב. לפי ידיעות שקיבלו השלטונות האמריקאיים מהקונסול בניצע התברר שאחר עיון נוסף בתיק המסמכים גילה הקונסול כי המבקש רשום בו כמהנדס, היודע גם פרק במדע הפיזיקה ואף ידוע כ"עתונאי" (זאת על סמך ההודעה על עזרתו בעריכת 'התמים'). לפיכך - הודיע הקונסול - רואה הוא את בקשת ההגירה בגדר של אשרה רגילה, ולא של כוז, מיוחדת, בה הוא צריך להיות רשום בתפקיד רבני. אלא שאף באישור האשרה הרגילה הערים הקונסול של ניצע קשיים: לדבריו ה' צורך באישור תמיכה ("אפידיביט") חדש, שכן זה שהוגש להם לא ה' מקרוב משפחה ואף לא נאמר בו בצורה ברורה למשך כמה זמן מובטחת התמיכה.

[התשובה לשאלה זו עדיין אינה ברורה. בעיון בספרות ההיסטורית המאוחרת, בה מתוארת אישיותו של הקונסול בניצע, מצטיירת דמות אנטישמית שניצלה כל אפשרות בכדי להצר את צעדי היהודים. לעומת זאת יודע שהקונסול במארסיי ה' מאוהדי היהודים].

את הבקשה האחרונה העביר לוואשינגטון הרש"ג ע"ה, שביקר שם בי"ט שבט. בהשתדלות בדורים הגבוהים הצליח עורך־הדין של "אגודת חסידי חב"ד" לשלוח מחדש את כל סידרת מסמכי ההגירה למארסיי, כשהוא מודיע על כך במברק מיוחד לקונסול שם. בכ"א שבט הודיע העו"ד במכתבו לרש"ג כי ה"סטייט דפארטמנט" הודיע מפורשות לקונסול במארסיי שאין לו לדרוש אישור על תמיכה כספית לאחר ההגירה, מאחר שמבחינתם הדבר כבר מאושר.

כאשר הנמען למברקים בניצע נושא את השם "אברם". באגרתו אל רבינוביץ, שנכתבה יומיים אחרי־כך - ט"ו כסלו - יש התייחסות למכתב שבו "אישור הרבנות" בצירוף בקשה להזמין לחץ מה"סטייט דפארטמנט" על הקונסול כדי שהדברים אכן יפעלו. האגרת מסתיימת בברכה:

"זהשית יעזרנו להושע כי יבאו בנותינו וחתנינו יחיו כשורה וצלחה בגשמיות וברוחניות". באגרת אחרת מאותו יום כותב האדמו"ר נ"ע: "ועד כמה הדברים יגעים אפשר לראות מזה כי זה . . איזה חדשים אשר הבטיחו למסור הרשינות להרמ"ש ורעיתו יחיו ועדיין לא בא אל הפועל טוב".

אשרות הכניסה לארצות-הברית

ככ"ב כסלו הגיע ר' אשר רבינוביץ מוואשינגטון לני. ודיווח לכ"ק אדמו"ר (מהור"י צ) על פעילותו להצלת חתנו. את התרשמותו מהתקדמות הענינים סיכם האדמו"ר נ"ע למחרת, באגרת מהתאריך כ"ג כסלו: "אבל אותי הנה עוד טרם הרגיע הדבר".

בערך אז נתקבלה בקשה מכ"ק אדמו"ר שליט"א להעביר את תיקי המסמכים, המטפלים בבקשת ההגירה, מניצע למארסיי. באותה עת לא היתה ידועה בארצה"ב הסיבה לבקשה זו וכ"ק אדמו"ר שליט"א אף נשאל על כך מחותנו, כ"ק אדמו"ר (מהור"י צ) נ"ע, במברק מיום י"ד טבת.

מכתב של הרבי הקודם בו מבשר על ביאת הרבי והרבניות לארצות הברית

היא רק מטראנזיט וויזות פורטוגליות ומקומות באחת הספינות הגדולות - מחלקה שני' - ההולכות בזמן היתר קרוב". הודות להשתדלותו ומאמציו של האדמו"ר נ"ע סודרו להם רשיונות המעבר לפורטוגל ונקנו אף כרטיסי נסיעה.

מסופר שלאחר שהושגו הכרטיסים לספינה שהפלגתה אמורה היתה להיות אחרונה, הגיע פתאום מברק בהול מכ"ק אדמו"ר נ"ע ובו הוראה מפתיעה לכל יסעו באותה הפלגה. רק מאוחר יותר התברר כי נוסעי אותה ספינה נשבו בידי האיטלקים.

שוב נעשו מאמצים להשיג כרטיסי נסיעה שבהתאם לנסיבות היו שלא בנמצא. בסופו של דבר סודר הענין הודות להשתדלותו של הרה"ח ר' מרדכי ביסטריצקי ע"ה שהתגורר בארצה"ב: ברשותו היו שני כרטיסים, אותם רכש עבור חמיו הרה"ח ר' לוי לוגווייר וחמותו מרת רחמה. הווג לוגווייר ברח מאנטווערפן לניצע ונתקל בסירוב לקבל אשרות כניסה לפורטוגל (מאוחר יותר נספו השנים במחנה השמדה באושוויץ - הי"ד). חתנם, שעמד על צערו של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע באין ידו משגת כרטיסי נסיעה לבתו וחתנו, הסכים למסור את הכרטיסים לזכות כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית נ"ע. מאוחר יותר דרש ממנו האדמו"ר נ"ע שיסכים לקבל ממנו את מחיר הכרטיס, כיון שבוצעו לשלם זאת מכספו.

בתאריך י"ז סיון עלו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית על סיפונה של הספינה "סורפא פינטא", שהפליגה מליסבון שבפורטוגל בדרך לארצות הברית. הנסיעה היתה מסוכנת

בענינים שכאלו - מודיע העו"ד - נשמע בדרך כלל הקונסול לדרישת ה"סטייט דעפארטמענט", אלא שאעפ"כ נשלח למארסיי גם אישור התמיכה הישן ("אפיידיביט"), אך מבלי להודיע על כך במברק לקונסול, כדי שלא לעכב את ההליכים.

באגרת שכתבה הרבנית ע"ה - בכ"ז אדר תש"א - מופיעה סוף סוף הידיעה כי הקונסול האמריקאי הבטיח לתת את אשרות הכניסה לארצה"ב. לכשתתקבלנה אלו - כותבת הרבנית - יוכלו הם לנקוט בצעדים המתאימים לקבלת התעודות. התקוה היתה איפוא, כפי שכותב כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע באגרת מיום ט' ניסן: "בתנו ח"מ ובעלה הרב רמ"מ שי' עודם בצרפת, ומקוים שאחר חה"פ יבואו צלחה לכאן". אכן, בכ' בניסן קיבלו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית ע"ה במארסיי את אשרות הכניסה לארצה"ב. חלק עיקרי מפעולת ההצלה הבלתי נלאית הוכתר איפוא בהצלחה.

השגת כרטיסי ההפלגה

תוכנית הנסיעה לארצה"ב עברה דרך פורטוגל. העיכובים שנתעוררו אז מתוארים באגרת שכתב כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע ביום ח' אייר תש"א: "...חתני הרב הגאון מוהר"ר מנחם מענדיל שליט"א שניאורסאן ובתי רעיתו מרת מושקא תחי' הנמצאים כעת בעיר ניצא, ותודה לאל כבר יש להם רשיונות כניסה למדינה זו להצלחה והמניעה

בבית המדרש שב"ליובאוויטש", שותים בצמא כל מילה שיצאה מפיו לרבים מהם הי' ברור כי באותו יום הסתיימה, מבחינה מסויימת, תקופה ארוכה של הסתגרות ובדידות וכי נכונו מעתה ימים חדשים ותמורה מהפכנית בכל הקשור להפצת החסידות ב"חצי כדור התחתון".

אף בידיעה מיוחדת שנדפסה בירחון התורני 'הפרדס', גליון חודש תמוז תש"א, פורסמה עובדת ביאתו צלחה של ה"חתנא דבי נשיאה",

מאד ורק בחסדי ה' לא נפגעה הספינה מירי הנאצים. מעל סיפון הספינה שלח כ"ק אדמו"ר שליט"א מברק לחותנו האדמו"ר נ"ע בו הודיע על עזיבתם את שטח המים הטריטוריאליים של אירופא.

כ"ח סיון - בחצי כדור התחתון

ביום שני, כ"ח סיון ה'תש"א, בשעה 10:30 בבוקר, עגנה הספינה בנמל ניו יארק. מצב בריאותו של האדמו"ר נ"ע לא איפשר לו לקבל בעצמו את פני בתו וחתנו, אך הוא דאג לשלוח לקראתם משלחת נכבדה ובה חשובי זקני חסידי חב"ד. לא הי' קץ לשמחתו של האדמו"ר נ"ע על כי מאמצי ההצלה נשאו פרי והוא דאג לשתף בשמחה זו אף את המקורבים אליו, תוך כדי שהוא מגלה להם מעט מזעיר מתכונותיו של חתנו הנעלה. ע"פ הוראתו אף יצאו כל תלמידי הישיבה לקבל את פני כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית ע"ה עם בואם לבנין "770".

בפגישה נרגשת נפגש כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע עם חתנו כ"ק אדמו"ר שליט"א ובתו הרבנית ע"ה. בתקופה הראשונה לבואם הם נשארו להתגורר בבנין "770".

זמן קצר לאחר מכן, בליל שישי, ב' תמוז, נאות כ"ק אדמו"ר שליט"א לבקשת קהל החסידים, שהיו מודעים לעובדה שאירוע חשוב קרה בבית הרב, לכבדם בהשתתפותו בהתוועדות שנערכה לרגל בואו. למעלה משש שעות הצטופפו סביבו חסידים ותלמידי הישיבה

הרבי יחד עם הרבי הקודם

חגיגת התאריך המציין את המהפך הנפלא שחל עם בואו של כ"ק אדמו"ר שליט"א לארצות־הברית נתאחרה במידה מסויימת: בשנת תשי"ז נרשמה בביאורגפיא הרשמית שלו (בהקדמת לוח 'היום יום') רק הידיעה כי בשנת "תש"א - סיון - בא לעיר ניו יארק". מאוחר יותר, בשנת תשמ"ג, עם פרסום אגרות הבשורה של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע שנכתבו בכ"ח סיון, נתפרסם ברבים התאריך המדויק.

שלוש שנים אחר כך, בשנת תשמ"ו, נערכה בחצרות קודשנו התוועדות חסידים רבתי לרגל יום זה, כאשר כ"ק אדמו"ר שליט"א משתתף בה באמצעות משלוח קנקן משקה. מני אז מציינים המוני חסידי חב"ד בכל פזורותיהם את התאריך כ"ח סיון כיום־טוב, יום המסוגל להתוועדויות חסידיות ולקבלת החלטות טובות בנוגע להגברת הפעילות להפצת המעינות חוצה.

מתוך קובץ כ"ח סיון - יובל שנים

בצירוף האיחול: "יהי בואו לברכה ולהצלחה, להרמת קרן התורה, ולתפארת חב"ד".

ואכן, עם בואו של כ"ק אדמו"ר שליט"א התחילה תנופה חדשה בהפצת התורה והיהדות, תחילה בארצות־הברית ומאוחר יותר בעולם כולו, וזאת עם יסודו של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע את המוסדות המרכזיים: "מחנה ישראל" - שמטרתו המוצהרת היא "חיזוק היהדות וקיום התורה והמצוות המעשיות; לעורר לבות בני ישראל ולקרבתם לתשובה, תורה ומעשים טובים", ועמה גם השאיפה "לפרסם האמת אשר לאלתר לתשובה - לאלתר לגאולה שלמה ע"י משיח צדקנו": הוצאת הספרים "קרני הוד תורה" (קה"ת) - תחתי' גם ספריית "אוצר החסידים ליובאוויטש" - ו"מרכז לעניני חינוך" (מל"ח) שתפקידו הי' לדאוג לחינוך בני ובנות ישראל ברוח ישראל סבא - ומסירת ניהולם לידי כ"ק אדמו"ר שליט"א.

ההתוועדות הראשונה

ההתוועדות הראשונה

תיאור קצר ונקודות מהתוועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת ה"קבלת פנים", אור ליום ו' עש"ק פ' קרח, ב' תמוז ה'תש"א - בבית הכנסת ליובאוויטש - "770"

כ"ק אדמו"ר שליט"א ביקש לדעת האם למי מהקהל ישנם שאלות בחסידות. כמו כן שאל אחדים לשמם ולשם אמם. לאחר שמספר חסידים הציעו את שאלותיהם והציגו את שמותם - פתח כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחה בענין "ארבעה צריכים להודות" כשהוא דורש על כל אחד מהארבעה ומבארם ע"פ נגלה,

ההתוועדות החלה לערוך בשעה תשע בערב. השתתפו בה למעלה משני מנינים, ביניהם רבנים וזקני החסידים. כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס עם סידור בידו וישב אצל השולחן להתוועדות. בתחלה ביקש כ"ק אדמו"ר שליט"א מהנוכחים לדבר, אך הם סרבו ובקשו לשמוע את כ"ק אדמו"ר שליט"א.

עלה לתורה ובירך ברכת הגומל. מאמרי "ברוך הגומל" נאמרו בי"ג תמוז ובש"פ פינחס.

בהמשך השיחה קישר כ"ק אדמו"ר שליט"א את הביאור הנ"ל עם שמות הנוכחים בהתוועדות ואף תירץ את השאלות שהציעו בחסידות. בהמשך לזה פנה אל כמה מתלמידי הישיבה שנמנו עם קבוצת התלמידים שנסעה בשנת תרצ"ט מארצה"ב לאטוואצק - ואמר: ע"פ המבואר לעיל (בהתוועדות), נמשיך לדבר בענינים שאחזנו בהם בעת פגישתנו בצרפת, בתחנת הרכבת, בדרך לאטוואצק [התלמידים הנ"ל עברו אז בצרפת בדרכם לאטוואצק וכ"ק אדמו"ר שליט"א שהתגורר בפאריז הגיע

קבלה וחסידות. בפירושו ע"ד החסידות הביא ביאור אדמו"ר האמצעי ב"דרך חיים", המסביר כי "ארבעה צריכים להודות" רומזים לירידת הנשמה למטה בגוף, שיש בה כל הד' דרגות (יורדי הים וכו'), כמבואר גם בדרושי הגאולה של י"ב תמוז.

בתוך הדברים דיבר על מאסר וגאולת חותנו כ"ק אדמו"ר (מהורי"צ) נ"ע, וביאר את הטעם שבעל הגאולה לא בירך ברכת הגומל עד לאחרי חזרתו לביתו (ולא ביציאתו מבית האסורים וגם לא ביציאתו מגלות בקאסטרנאמא) מהטעם שאין מברכים "עד שיחזור לבוריו לגמרי", דביום ועש"ק י"ד תמוז (תרפ"ז) חזר לביתו, ובש"ק פ' פינחס

הנוכחים שחלקם זכו לראשונה לשמוע דיבורים בסגנון זה (כפי שסיפרו המשתתפים).

•

בשבת שלאחרי זה - ש"פ קרח, ג' תמוז - התקיימה התוועדות כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע (הראשונה - בארצה"ב - שבה נכח כ"ק אדמו"ר שליט"א). באמצע ההתוועדות שאל כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ אם מישהו יודע הניגון של הרה"צ ר' מיכל מזלוטשוב בנוסח של ר"מ דווארקין וכ"ק אדמו"ר שליט"א החל לנגן ניגון זה.

מתוך קובץ כ"ח סיון - יובל שנים

לתחנת הרכבת כדי לפוגשם, כשהוא משוחח עמם מספר שעות עד לנסיעתם].

לאחר משך זמן הופסקה השיחה ושוב ביקש כ"ק אדמו"ר שליט"א מזקני החסידים לדבר. הללו סירבו שוב וכ"ק אדמו"ר שליט"א המשיך להתוועד, כשבין שיחה לשיחה עשה אתנחתא קלה בה ניגן הקהל ניגונים.

בהמשך ההתוועדות אמר: "אומרים על הבחורים האמריקאים שהם בקיאים בלקוטי דיבורים" והחל לבחון את התלמידים בלקו"ד.

ההתוועדות הסתיימה בשעה שלש לפנות בוקר, כשהיא משאירה רושם גדול על כל

ימי בראשית

ימי בראשית

לקט סיפורים אודות כ"ק אד"ש מהשנים הראשונות

לכל העניינים הי' הרבה טובה מהיותו של הנ"ל אצל כ"ק, והיה גם כח גדול לקרב הצעירים צוען זיי [=למושכם].

מאיגרת זו, נמצאנו למדים על עיקרי סיבות בואו של הרבי לארה"ב: הפצת החסידות וקירוב הצעירים'.

התמדה חטפה אתכם?!

בליל שבת אחד ישבתי בזאל עם ר' קהת וויס ולמדנו. בסביבות השעה 3 לפנות-בוקר, נכנס הרבי לזאל, הסתכל לעבר השעון ושאל: "איך לכם היכן לישון?!.. התמדה חטפה אתכם?!..!" ה' ישמרנו..".

אידישע געלט

הרבנית חי' מושקא ע"ה סיפרה על אירוע מאותה תקופה, המראה את אהבת-ישראל המופלאה של הרבי:

בגלל מצב המלחמה, החרימה הממשלה את כל הזהב שבמדינה, ומי שהיה בידו זהב היה

מסופר, שבתחילה מיאן הרבי לבוא להתיישב בארצות הברית. הוא החליט בהחלטה תקיפה לשבת וללמוד בהתמדה ושקידה עצומה בצרפת. חותנו, כ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע, חפץ מאוד שחתנו הרמ"ש (כפי שנקרא אז) יבוא אתו, להתגורר עמו בארה"ב. גדולי החסידים שראו את רצונו העז של הרבי הרי"צ, דאגו לכתוב לרבי על חשיבות הגירתו לארה"ב.

כל זאת למדים אנו ממכתבו של המזכיר הרה"ח ר' יחזקאל ("חאטשע") פייגין הי"ד, אל ידידו מנהל אגודת חב"ד בארה"ב באותה תקופה - הרה"ח ר' ישראל דזייקאבסאן ז"ל (המכתב נתפרסם בזמנו בשבועון כפ"ח). ר' חאטשע פייגין מבקש מהרב דזייקאבסאן לכתוב אל הרבי ולהסביר במכתב שהגירתו לארה"ב תביא תועלת מרובה לחותנו אדמו"ר הרי"צ, וכד בכד תועלת להפצת מעינות החסידות חוצה.

הר"י פייגין גם 'מזהיר' שיש לכתוב אל "חדב"נ הרמ"ש" בעדינות ובכבוד, וש"ידוע טבעו כי הוא איתן כמשמעו חזק!". לא נלאה את הקורא, רק נצביע על נימוק מעניין נוסף, מופלא במהותו, אותו קוראים אנו במכתבו של הר"י פייגין, ובו נעסוק בהזדמנות זו:

אפילו בעלת המלון נהגה להסתיר קוביות סוכר, כדי למסרן לרבנית ע"ה. על הקפדתו של הרבי שליט"א בהידור כשרות, סיפרה הרבנית נ"ע, שבחג הפסח שחגגו בשנת תש"א בניצה, הסתכן הרבי שליט"א, ויצא למסע שהיה כרוך בנסיעה ארוכה ומסוכנת ברכבל מתוח על הרים גבוהים, רק כדי להשיג בצל (כרפס) לקצרת הסדר...

שובבות יתירה

באחת השנים הראשונות לנשיאות, נכנס הרבי לזאל בשעה שביין הסדרים. באותה שעה נכחו בזאל רק מספר בחורים שהשתובבו ושיחקו,

חייב למסרו לשלטונות. מי שנתפס ובידו זהב, נענש בחומרה, ולעתים הדבר עלה לו בחייו.

"יהודי אחד שהחזיק ברשותו כמות גדולה של מטילי זהב", סיפרה הרבנית נ"ע, "סבר שבנו, בבעלי ובי, השלטונות בוודאי לא יחשדו בהחזקת זהב, ואין חשש שמא יערכו בדירה חיפוש. כיוון שכך, המקום המתאים ביותר לאחסון הזהב שלו, היה לדעתו ביתנו. בעלי הסכים מיד לבקשתו, והלה הביא לביתנו את כל הזהב שלו - כמות גדולה מאוד, שמילאה ארון שלם. כשהמצב החמיר והחלו לחפש גם בסביבתנו, התחלתי לחשוש לגורלנו והצעתי פעם לבעלי שנעביר את הזהב למקום יותר בטוח. תגובת בעלי היתה פשוטה וברורה: 'ס'איז אידישע געלט און מיר וועלין דאס ניט אנריין (= זהו ממון יהודי ואנו לא ניגע בו)..."

סוכר לרבי

למרות המצב הקשה המצמצם כל אדם בדאגה לעצמו ולמשפחתו, ולמרות העובדה שהרבי שליט"א הצטיין, כידוע, במידת "הצנע לכת", שכניו החדשים בבית המלון בווישי גילו עדימהרה שמדובר באדם מיוחד במינו, משכמו ומעלה, וניסו לסייע לו בכל דרך. כאשר גילו שכ"ק אדמו"ר שליט"א כמעט איננו אוכל, מטעמי זהירות בהידורי מצוה, עשו מאמץ ניכר כדי להשיג עבורו סוכר, שיהווה תחליף למזון אחר. המאמץ שעשו היה גדול, כי הסוכר היה מצרך נדיר ביותר בתנאי המלחמה.

הנוכחים על ברכה זו למיטב ידיעתי אמר כל בני משפחתי בריאים ושלמים בה הרמ"ש הרבי הגיב ואמר שבודאי אם הרבי מברך יש דברים כגו חזר היהודי הלז לביתו בשיקאגו ונדהם לראות את אשתו מרותקת למטתה לאחר שבאופן פתאומי חלתה באורח קשה מידעינו לא איבד את עשתנותיו כעת הבין למה ירמזון דברי הרבי וידע שהכל יבוא על מקומו בשלום ומיותר לציין שכן היה.

(ע"פ התמים - מוסף "בית משיח" - אדר-ניסן תשס"ב, זכרונות אהרן - תשורה משמחת הנישואין ב' דר"ח מר חשון תשס"ז כפר חב"ד גליון 478)

אחד זרק קופת צדקה לחבירו וחבירו החזיר לו. הרבי שנכנס לזאל בדיוק באמצע המשחק והספיק לראות מה אירע, פנה לבחורים המבוהלים ו'הרגיעם':

"איך אין אייערע יארן האב מער געשטיפט"
 [=אני בגילכם, השתובבתי יותר]...

אין מילה מיותרת

יהודי משיקאגו הגיע לכ"ק אדמו"ר הריי"צ וביקש ברכה לפרנסה ברווחה נענה הרבי וברכו ברפואה שלימה כשהלה יצא מהיחידות וירד למטה פגש בהרמ"ש והביע תמיהתו באזני

תקופה חדשה

תקופה חדשה

תיאורים חיים מפי הרב צבי פוגלמן והרב יהודה לייב פויזנר
על פעולות כ"ק אד"ש לאחרי בואו לחצי כדור התחתון

בשעה 9:00 בערב הופיע כ"ק אדמו"ר שליט"א בפתח. כולם נעמדו, כ"ק אד"ש נכנס עם הסידור בידו הק', וניגש מיד לאמצע הזאל והתיישב שם. אופן הכניסה הטיל עלינו הרגשה מיוחדת של יראת הכבוד שחשנו כלפיו מאותו הרגע. כולם ישבו ושתקו.

כ"ק אד"ש ביקש מהזקנים לדבר, אך הם מיאנו ורצו רק לשמוע את כ"ק אדמו"ר שליט"א.

כ"ק אדמו"ר שליט"א פתח את ההתוועדות בענין "ארבעה צריכים להודות" ודרש על כל אחד מהארבעה ופירשם עפ"י נגלה, חסידות, וקבלה. לאחרי כמחצית השעה הפסיק, ושוב ביקש מהמשפיעים לדבר, אך הם שוב מיאנו, כ"ק אד"ש המשיך להתוועד במשך ששה שעות, עד 3:00 לפנות בוקר. בין שיחה לשיחה ניגנו ניגונים.

במשך ההתוועדות אמר כ"ק אד"ש: "אומרים על הבחורים האמריקאים שהם בקיאים בלקוטי דבורים!" כ"ק אד"ש התחיל לבחון את הבחורים בכל מיני נושאים המובאים בלקו"ד (היו בחורים שידעו היטב, אחרים ידעו פחות וכו'). עוד שאל כ"ק אד"ש: באם הקהל מכיר את הניגון של ר' מיכל מזלוטשוב,

חרות בזכרוני, וכמו חי ניצב תמיד לנגד עיני, המעמד המרגש מהרגע הראשון שבו הגיע כ"ק אדמו"ר שליט"א בכ"ח סיון תש"א ל-770. למדתי אז בכתה הנמוכה (שלפני ה"זאל"), כתתנו הייתה בהחדר שהיום משמש כמשרד ל"מרכז", המורה שלנו היה ר' זלמן גורארי' שי', אני זוכר, שברגע שהמכונית הגיעה, יצאו כולם לקבל את פניהם של כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית שתליט"א, כ"ק אד"ש יצא מהמכונית, עלה במדרגות, ונכנס ל-770 בפעם הראשונה, לאויוש"ט. (ר' לייבל פויזנר)

מספר ימים לאחרי כ"ח סיון (ולאחר שבירך הגומל), התקיימה ה"קבלת פנים" וההתוועדות הראשונה של כ"ק אדמו"ר שליט"א ב-770 בה"זאל" למעלה. בהתוועדות השתתפו רבים מאנ"ש והת', ובראשם רבני וזקני החסידים: המשפיע הרב שמואל לויטין, הרב ישראל דז'יקאבאהן, הרב דובער ריבקין, הרב אלי' סימפסאן, הרב אברהם פריז, הרב שלמה אהרן קזרנובסקי, הרב דובער חסקינד ז"ל, ועוד. כל הקהל ישב מוכן וחיכה לכניסתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

במאריסטאן (עמו נסעו ר' בערל חסקינד ור' שמואל לויטין ז"ל). הגבאי נכנס ליחידות לכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע וביקש מהרבי שיבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א שיסכים להתוועד בשבת מברכים. כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ ענה לו: אני נותן לך שלשה דולר עבור עריכת הקידוש בשבת מברכים, ובדרך ממילא כבר יסכים חתני - כ"ק אדמו"ר שליט"א להתוועד.

[כאשר יצא וסיפר בשמחה לר' בערל חסקינד אודות היחידות, ר' בערל רצה לקנות ממנו את הדולרים. הגבאי מיאן ואמר שיחלק את הדולרים לשלשה אנשים: דולר א' לעצמו - עבור זה שייתן יין כל השנה, דולר א' לר' בערל עבור מזונות לכל השנה, ודולר א' לשלישי - עבור הצלחות וכו'].

ומאז התחיל כ"ק אד"ש להתוועד בכל שבת מברכים. אופן ההתוועדות: לאחרי התפלה היו מתיישבים, כל הקהל הי' עושה קידוש, (כ"ק אד"ש לא הי' עושה קידוש) כ"ק אד"ש הי' מורה לנגן איזה ניגון, ולאח"ז הי' מדבר במשך ארבעים דקות, בדרך כלל. בשנה הראשונה, הי' נהוג שלאחרי התפלה הי' ר' יוחנן גורדון לומד משניות עם הקהל, וכ"ק אד"ש הי' נוכח בעת מעשה, ולאחר מכן הי' כ"ק אד"ש מבאר את המשניות ע"פ נגלה, חסידות וקבלה. (ר' צבי פוגלמן, ר' לייבל פויזנר)

כובשים את העולם ב'מסיבות שבת'

כ"ק אד"ש בהתוועדותיו המיוחדות, הי' זה שנתן לנו - אנ"ש והת' - את המבט

הוסיף: יש בזה ב' נוסחאות. נוסחה א' כפי שמנגן ר' מיכאל דווארקיין. ונוסחה ב' כפי שאחרים מנגנים זאת. כ"ק אד"ש ניגן את הניגון ב' הנוסחאות.

צורת ההתוועדות וסגנון הדברים היו נוראים, כל הקהל ישב ממש באימה ופחד והקשיבו לכל מילה.

במשך כמה ימים לאח"ז הסתובבו כולם בהתרגשות מהרושם שהשאירה עליהם ההתוועדות, מפני שמעולם לא שמענו "אותיות" ודיבורים שכאלו, (ר' צבי פוגלמן, ר' לייבל פויזנר).

כידוע הי' מתוועד כ"ק אד"ש בכל שבת מברכים בביהמ"ד ד' 770 לאחר התפלה. זכרני, את פרשת הדברים איך שזה התחיל. בביהכנ"ס ב' 770 התפללו אז כעשרה או שנים עשר יהודים מתושבי המקום. חב"דניקים כמעט לא הי' שדרו בימים ההם בקראון הייטס (איזה חב"דניק יכל להרשות לעצמו לגור באיזור יוקרה בקראון הייטס...). מתפללי ביהכנ"ס היו יהודים מפולין וגליציה. הגבאי הי' ר' מאיר רוט, יהודי גליציאני. בכל שבת מברכים היו עורכים קידוש בביהכנ"ס, שרים ניגונים ומזירות, הגבאי הי' שר את הזמירות שלו כמנהגו. כשכ"ק אד"ש הגיע לארה"ב החלו לבקש ממנו שיתוועד בשבת מברכים, אך הוא מיאן.

הגבאי לא וויתר. ואכן, זה הי' כמדומה בקיץ תש"א, כאשר נסע כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע לסאניטוריום "אורורה" במאריסטאן. נסע הגבאי ר' מאיר רוט לבקר את הרבי

עשינו "פאראד" לפני פורים, בנאסטר אנד עוו. הבאנו אז מאות ילדים, כאשר כ"ק אד"ש בא לדבר לפני הילדים, עמדנו קרוב אליו, ואני זוכר שהרגשנו אז מאופן הדבור שזה לא סתם דרשה אלא כאילו שהוא מכניס זאת להיסטורי'. הוא אמר את דבריו בצורה חזקה וברורה, וברצינות גדולה, הוא דיבר אודות אחשוורוש וכו' ואודות ילדי ישראל וכו' וכולם הרגישו שזהו משהו מיוחד. (ר' צבי פוגלמן)

רבי חכם

מאז שכ"ק אד"ש הגיע, הבחנו כולם שכל דבר קטן כגדול שעשה כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע, הי' עובר ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א. בא' הלילות, בשנת תש"ג, נכנס פעם יהודי ל"זאל" ואמר שהוא מוכרח להכנס אל כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע. הי' זה כבר מאוחר בלילה, ואמרנו לו שצריך לדבר עם הר' סימפסאן ונראה מה יאמר. היהודי הנ"ל טען שבא בשליחות אחיו מבאסטאן שיש להם בקשה מיוחדת מהרבי.

בינתיים שאלנו אותו מניין שמע על הרבי, סיפר לנו היהודי: כאשר בא כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ לארה"ב, התאכסן במלון "גרייסטאן", גם אני התאכסנתי אז באותו מלון, אני הייתי אז חולה "אלקאייק", ואחי הביא אותי לכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ. הרבי דיבר עמי חזק מאוד, ואח"כ לקח את ידי והחזיק בידו הק' ואמר לי "תתחזק" ומאז הבראתי לגמרי. בכל לילה לפני שאני הולך לישון אני מנשק את היד שהרבי החזיק בה.

שליבאוויטש אינה תנועה חסידית קטנה כ"א זוהי תנועה שתכבוש את כל העולם.

בשנת תש"ב, התמקדה אז כל הפעילות של ליובאוויטש בה"מסיבות שבת" שהיו תחת המל"ח. היו אז "מסיבות שבת" בהרבה ריכוזים בעיר [כ"א מהמדריכים הי' צריך להגיש דו"ח להרב חודקוב, וכ"א מאתנו קיבל מהרבי שלוש דולר ו-15 סענט עבור זה], אך מלבד זאת, ליובאוויטש הייתה אז, כפי שאנחנו הסתכלנו ע"ז, בסה"כ ישיבה אחת קטנה, עם קומץ חסידים.

האווירה באמריקה לא הייתה ידידותית במיוחד, מודרנים לא דתיים מחד והמנגדים מהמחנה הדתי מאידך, ואפילו הידידים הביטו עלינו בצורה מוזרה מאד.

[אגב, פעם הציע ראש ישיבה א' לכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע להתישב בעיירה בניו ג'רסי, בטענה שתנועה כליובאוויטש מתאים לה להיות באיזו עיירה קטנה, ולא בעולם הגדול בניו יארק, וד"ל].

בתקופה ההיא התוועד פעם כ"ק אד"ש וכה היו דבריו הק': "דער רבי האט אנגעהויבן מיט "מסיבות שבת" און פון די מסיבות שבת וועט מען איינעמען די גאנצע וועלט" [הרבי התחיל עם מסיבות שבת, ומ'מסיבות שבת' הוא יכבוש את כל העולם]. ביטויים כאלו, עשו רושם גדול באותו זמן על אנ"ש והת', ונטעו בנו את ההכרה שאכן ליובאוויטש תתפשט בכל העולם כולו.

ה"מסיבות שבת" היו מארגנים בכל תקופה "פאריידס" [כינוסים] עבור הילדים, פעם

בכל דרכיך דעהו

בחוה"מ סוכות ה' כ"ק אד"ש עורך התוועדות מיוחדת לתלמידי הישיבות (גם לאלו שאינם מליובאוויטש). באחת ההתוועדויות, כמדומה בשנת תש"ד, השתתפו גם תלמידי ישיבות שהיו לומדים חלק מהיום לימודי חול בקולג'. באותה התוועדות ביאר כ"ק אד"ש במשך לילה שלם את השם "מרכז לעניני חינוך" שנתן כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע. וביאר ביאורים נפלאים על כל תיבה מהשם.

על התיבה "מרכז" ביאר כ"ק אד"ש ענין נפלא. והקדים: שיש החושבים שמ"מתמטיקה" א"א ללמוד הוראה בעבודת ה', ועליהם לדעת שגם מזה אפשר ללמוד דרך בעבודת ה'. וביאר שישנו דבר פלא, והוא כלל מפורסם בגיאומטרי' שמנקודה מרכזית אפשר למתוח רק ששה קווים שסוגרים את העיגול ולא יותר. והנה ידוע שבתורה ישנם כל החכמות וכל המדעים כולל "מתמטיקה". איפה מוצאים אנו כלל זה בתורה?

והסביר כ"ק אד"ש שזהו ענין השבת, דהנה בכל יום אנו אומרים "היום יום ראשון בשבת", "היום יום שני בשבת". וכן הלאה, עד ליום שישי בשבת. ונמצא שבשבת ישנם ששה ימים והנקודה המרכזית והאמצעית הוא יום השבת. (ר' צבי פוגלמן, ר' לייבל פויזנר).

באחת ההתוועדויות דשבת מברכים, השתתף גם מר שמואל רשבסקי ממתפללי הביהכנ"ס. הנ"ל ה' "שח טשמפיואן" (שחקן שח מפורסם), ואמר כ"ק אד"ש שמכל דבר אפשר ללמוד הוראה בעבודת ה', וסיפר: שפעם יצא

בינתיים הודיע הר' סימפסאן שהוא יכול להכנס. אמר לנו היהודי: בטח הרבי לא יכיר אותי שהרי עברו כבר שלוש שנים, לאחר 15 דקות חזר היהודי, מלא שמחה, ומספר שכאשר נכנס לחדר אמר לו כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ: לפני שלוש שנים היית אצלי (והראה בידו הק'). כאן אתה עמדת, וכאן עמד אחיך השני וכאן עמד אחיך השלישי. כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ דיבר עמו על הענין שבשבילו בא, והיהודי הנ"ל הלך מלא שמחה לביתו.

לאחר 15 דקות נכנס כ"ק אד"ש ל"זאל" וקרא לי הצדה, ושאל אותי מה ארע כאן, סיפרתי לו את כל אשר ארע עם היהודי הנ"ל. מיד קרא כ"ק אד"ש להר' סימפסאן, ואמר לנו שצריך לראות שמיד מחר בבוקר יסעו להניח עמו תפילין, וכן במשך הימים שלאח"ז. הר' סימפסאן נתן לי זוג תפילין חדשות, ומיד בבוקר הלכתי להמלון שבו התאכסן היהודי הנ"ל.

כשנכנסתי אליו אמר לי היהודי בהפתעה: "הרבי שלכם הוא חכם, הוא תופס אותי כשאני עוד חם ..." והנחתי עמו תפילין. למחרת נסעתי שוב להניח עמו תפילין, כשנכנסתי, סיפר לי היהודי שבדיוק היום נזכר שכשהי' ילד ה' אומר "מודה אני", ולכך אמר היום את המודה אני. וכך במשך שלושה ימים. אח"כ היהודי הנ"ל ה' צריך לנסוע, השארתי לו את התפילין, וסיכמתי עמו שיניחם בכל יום, אח"כ ביקש ממני כ"ק אד"ש דו"ח על כל מה שארע (ר' צבי פוגלמן).

וככל הדברים האלו בעבודת ה', ישנם נשמות ישראל וישנם מלאכים. המלאכים הם בדוגמת המפקדים, הם מדלגים ממקום א' לשני, אבל תמיד נשארים באותה מדריגה ובאותה צורה, משא"כ נשמות ישראל שהם בבחינת "מהלכים", הם אכן יכולים ללכת רק צעד אחר צעד, אבל כשממלאים הם את שליחותם בעוה"ז, יכולים להגיע למדריגה הכי גבוהה, אפי' לדרגת המלכה, אבל מלך ישנו רק אחד - והוא מלך מלכי המלכים הקב"ה.

באחת השנים, בהתוועדות ש"פ נצבים (מבה"ח תשרי), השתתף החסיד ר' נחום בער דענבערג נ"ע, שהי' בא בכל שנה לחודש תשרי לכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ. לר' נחום בער הי' מפעל לייצור מכנסיים. בעת ההתוועדות ביאר כ"ק אד"ש את ההוראה שאפשר ללמוד בעבודת ה' מהתהליך של ניקוי בגדים. כ"ק אד"ש תיאר איך מנקים בגדים. מאחר ור' נחום בער ידע בדיוק את התהליך של ניקוי בגדים,

כ"ק אדמו"ר נ"ע מחדרו, ופגש בכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע ור' מאניע מאנעסואן שישבו ושיחקו שחמט, כ"ק אדמו"ר נ"ע נעמד ע"י ואמר "קיבצען טאר מען דאך ניט" [=אסור הרי לתת עצות...], ועמד ע"י במשך כל המשחק ושתק. כשסיימו לשחק אמר כ"ק אדמו"ר נ"ע: יענע און יענע גאנג איז א דרך בעבודת ה' [=מהלך פלוני הוא דרך בעבודת ה'].

והתחיל כ"ק אד"ש להסביר את ההוראה בעבודת ה' שאפשר ללמוד ממשחק השחמט. וביאר, שבשחמט ישנם כמה סוגים: ישנם ה"אפציערן" (המפקדים) וישנם החיילים הפשוטים. המפקדים יכולים לקפוץ ולדלג אבל החייל הפשוט יכול ללכת רק משבצת אחת קדימה ("פאר אויס") ולא יותר, אבל כאשר מגיע החייל לצד השני הוא יכול להתעלות לכל דרגא, אפי' לדרגת מלכה, מלבד דרגת מלך כי מלך ישנו רק אחד.

הפצת המעינות

במשך כל השנים הנה כל השאלות הבעיות וכו' שהיו מתעוררים היינו שואלים ומבררים אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א. לאחר חתונתי נסעתי פעם לקעמפ "בית יעקב". הי' שם מקובל א' שהי' מביט על הילדים ואומר לכאור"א דברים שארעו אתו בעבר וכו'. ואכן הרבה דברים התאימו למציאות. הדבר עשה עלינו רושם מסוים, וכאשר חזרתי לניו יורק הרגשתי צורך לדבר ע"ז עם כ"ק אד"ש. ואכן נכנסתי אל כ"ק אד"ש וספרתי לו על המקובל הנ"ל וכו'. ואמר לי כ"ק אד"ש: "תמיהה גדולה לי עליך. . הייתכן, שאברך חסידי נפגש עם מקובל, ולא שואל אותו אם הוא יודע מה זה "עתיק ואריך" ומה זה חסידות וכו'! וסיפר לי, שכ"ק מו"ח אדמו"ר התעסק עם אנשים כאלו, ועם קבלה מעשית וכו'. וביקש ממני מאד שאברר עבורו את הכתובת של המקובל הנ"ל, (ר' צבי פוגלמן)

הרבי כחסידי

בכל העניינים שבין אנ"ש וכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ - הי' כ"ק אד"ש הממוצע בזה, ובדרך כלל באופן סודי. בשנת תש"ה כאשר מלאו לכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע יובל שנים להכנסו בעסקנות הכלל, קרא לי כ"ק אד"ש ואמר לי שיש לעורר את אנ"ש לשלוח הרבה מברקי ברכה לכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ המברכים אותו לרגל הכנסו לשנת היובל, בשביל לגרום נחת רוח. וכ"ק אד"ש ביקש ממני שאף א' לא ידע שזה בא ממנו.

הי' כ"ק אד"ש מפסיק בכל שלב לאחר שאמר את אופן הניקוי, ושואל אותו "נחום

בער ריכטיג אווי?" [=נחום בער, זה אכן כך?] והוא הי' תמיד מאשר את הדברים. ואח"כ ביאר כ"ק אד"ש את הדרך בעבודת ה' שיש ללמוד מהתהליך של "ניקוי יבש". (ר' לייבל פויזנר)

דבר מלכות

הרבה פעמים הי' כ"ק אד"ש בא וחוזר לנו דברים ששמע מכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ נ"ע. פעם אחת בימי הסליחות (תש"ב או תש"ג), ירד כ"ק אד"ש מלמעלה ואמר: זה עתה הי' ביחידות אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר ושמע ביאור על הנאמר בהפיוט דסליחות "דלים וריקים" (אולי צ"ל: דיוהכ"פ. ואולי הכוונה ל"דלים וריקים" שבסליחות דערב ר"ה - המו"ל). דלים - אז ס'הערט זיך ניט אין די הארת הנשמה. "ריקים" - אז ס'הערט זיך ניט אן דער עצם הנשמה [=דלים: כשלא מרגישים את הארת הנשמה; ריקים: כשלא מרגישים את עצם הנשמה] ואמר שזה עתה שמע זאת ולכן חזר ע"ז בפנינו.

פעם אחת בהושענא רבה עליתי למעלה ובדיוק אז ירד כ"ק אד"ש. וכשנפגשנו אמר לי כ"ק אד"ש שזה עתה שמע מכ"ק מו"ח אדמו"ר אודות הושענא רבה שהוא "גמר טוב" - טוב לשמים וטוב לבריות (ר' צבי פוגלמן)

שעבד במפעל במנהטן. כשננסתי לשם פגשתי ביהודי בלי זקן, וכששמע ששלחו אותי מ"מחנה ישראל", מיד פתח את המגירה והוציא זוג תפילין ונתן לי!].

בהיותי בבופלו קבלתי פעם באמצע הלילה טלפון מהר' חודקוב שמאחר והגיעו כ־1000 פליטים ל"אסווגו", שאסע לשם לבדוק את מצבם. כאשר הגעתי לשם פגשתי את המנהל שלהם שהי' יהודי חשוב ומקורב לחב"ד. הוא הי' תלמיד של חסיד חב"ד-קאפוסט. כאשר הבאתי לו תניא שמח מאד וכו'. מאז הוא התקשר עם המל"ח והתחיל לעסוק בפעולות בהפצת היהדות.

היהודי הנ"ל הי' ראוי להיות רב או עסקן, אך הוא מיאן בזה והתעסק בביזנעס ורצה לעסוק בענייני הכלל בתור "ביזנעס-מאן". פעם שאלני כ"ק אד"ש אודותיו, ואמרתי לכ"ק אד"ש שהנ"ל אמר לי שרוצה להתעסק בענייני הכלל בתור "ביזנעס-מאן", ואדרבא באופן זה יצליח יותר, וענה לי כ"ק אד"ש: ישנם כבר אחרים שנוהגים כך, וזה לא 'הולך'. (ר' צבי פוגלמן)

הדבר הראשון ש"ל ע"י המל"ח הי' "סדר תפלות וברכות עם תרגום אנגלי". כאשר הביא המדפיס את החוברות הלכו כמה מהת' להעלות את הארגונים ל־770. באמצע החל לרדת גשם, ולאחד מאתנו (הת' יצחק פלאהר) לא הי' מעיל גשם והוריד כ"ק אד"ש את מעילו (מעיל לבן) ונתן לו. כשסיימו, החזיר הבחור הנ"ל את המעיל לכ"ק אד"ש, ואמר לו כ"ק אד"ש: "אבער פוגדעסטוועגן א מקיף

בערב שבועות תש"ו הגענו הרבה מחנכים מערי השדה לנוי יורק. ישבתי אז בה"זאל" למעלה, ולפתע נכנס כ"ק אד"ש, קרא לי הצדה ואמר: מאחר והגיעו כ"כ הרבה מחנכים, מן הראוי הי' שיתארגנו ביחד ויבקשו מכ"ק מו"ח אדמו"ר שיברך אותם וידבר בפניהם (וביקש ממני שוב שאף א' לא ידע שזה בא ממנו). מיד ארגנתי את המחנכים, הי' שם גם ר' יצחק גרונור שי' ועוד, וכתבנו פתק שבו ביקשנו מהרבי שיתן לנו ברכה וידבר בפנינו. נתתי את הפתק לכ"ק אד"ש והוא עלה למעלה. לא עברה כמחצית השעה, ומיד הודיעו שכ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ יאמר שיחה בפני המחנכים. הרבי דיבר אז אודות אברהם אבינו שהי' המחנך הראשון וכו', (ר' צבי פוגלמן)

מחנה ישראל והמל"ח

בער"ח תש"ב עמדנו כמה מהת' בה"זאל" למעלה, ולפתע קרא לי כ"ק אד"ש ומסר לי מכתב, וכמו"כ נתן לעוד כמה. כשפתחנו את המכתב הי' כתוב בו שנתקבלנו לחברים ב"מחנה ישראל" [כידוע שמהתנאים במחנה ישראל הי' שיש לעשות מספר פעולות טובות בכל חודש ולכתוב ע"ז דו"ח. אני עשיתי כן במשך זמן, אך לא ידעתי עד אז אם התקבלתי. אגב, תנאי נוסף הי' שצ"ל בסוד גמור. ואפילו חבר א' אסור לו לדעת מהחבר השני. היו יהודים שאף א' לא ידע שהם חברים במחנה ישראל. זכורני שהיו צריכים פעם זוג תפילין, ושלחני כ"ק אד"ש ליהודי מסויים

לשלוח אותי בשליחות המל"ח, בעיירות שונים בפענסילווייניא ובניו-גרסי להפיץ את החוברות ש"ל ע"י המל"ח. לפני נסיעתי נכנסתי ליחידות לכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ, ואמר לי: "ביי יענעם דארף מען זען די מעלות, און גיט פארזען די חסרונות. ביי חסידים זאגט מען: אין תורה זיינען פאראן און רברבין און און זעירין, גרויסע אותיות און קליינע אותיות, יענעמ'ס מעלות דארף מען זען באתון רברבין, און די חסרונות דארף מען זען באתון זעירין" [אצל האחר צריך לראות את המעלות ולא את החסרונות. אצל חסידים אומרים: בתורה יש און רברבין ואתון זעירין (אותיות גדולות ואותיות קטנות). על מעלות האחר צריך להסתכל באתון רברבין, ועל חסרונותיו באתון זעירין].

כשיצאתי מהיחידות ראיתי את כ"ק אד"ש וחזרתי לפניו את מה ששמעתי, ואמר לי כ"ק אד"ש: "האסט דאך געהערט, דארפסט גיט נתפעל ווערן פאר די און רברבין, פאר די גרויסע אותיות (מ'דארף טראכטן גרויס)" [=שמעת, לא צריך להתפעל מהאותיות הגדולות (צריך לחשוב בגדול)]. (ר' לייבל פויזנר)

רבי מכבד עשירים

בחגה"ש תש"ט ביקר הרב הראשי הרב הרצוג באמריקה, והתאכסן כאן ב"קראון-הייטס". הקביעות דחגה"ש הי' שיום ב' דחגה"ש חל בשבת. הרב הרצוג הי' גר ברחוב סט. מרקס (ע"י ניו יארק עוו.), והי' מתפלל בה"שיבה

דארף מען האבן אן אייגענע" [=בכל מקרה, צריך שיהיה מקיף (מעיל) אישי].

פעם קראו לי במל"ח ואמרו לי שהיות ור' אליעזר פנחס וויילעוהר ע"ה (שהי' מהעסקנים הגדולים דאז) שוהה כעת משך זמן בפילדלפי' ועוסק שם בהפצת היהדות, צריכים בחור שיסע לארגן את ה"מסיבות שבת" שם. כמובן שהסכמתי, ומכיון שכן, הי' צריך להכניס מודעה בעתון "מארגען זשורנאל" ש"ל בפילדלפי'. ורצו לכתוב במודעה שרב צעיר מגיו יורק לבוא לנהל את ה"מסיבות שבת".

ואמרתי: מה פתאום רב? אני לא רב אני רק תלמיד ישיבה! ואמר כ"ק אד"ש: נו, אם זה לא בפועל הרי זה בכח, ואם זה לא בכח - טויג טאקע גיט [=זה לא בסדר]. לפני שנסעתי נכנסתי לקבל ברכת הפרידה והוצאות הדרך, ואמר לי כ"ק אד"ש שבחזורי אביא עמי העתק מהמודעה בעתון.

הגעתי לפילדלפי' בערב שבת, וכשהסתכלתי בעתון נהי' לי חושך בעיניים. במודעה הי' כתוב שרבי צעיר בא מגיו יורק לערוך את המסיבות שבת... ה"מסיבות שבת" הצליחו במאוד. כשחזרתי, נכנסתי לכ"ק אד"ש ומסרתי דו"ח בצירוף המודעה. כשראה כ"ק אד"ש את המודעה, חייך מאד ואמר: "זעסט, מ'דארף זיך גיט דינגען, האסט גיט געוואלט זיך א"רב" ביזטו געווארן א "רבי" [=אתה רואה: לא צריך לדאוג. לא רצית רב, נהיית רבי]...

בשנת תש"ח (או תש"ט) קרא לי הר' חודוקוב ומסר לי שכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ רוצה

ולקחו או המסובים הרבה משקה. כ"ק אד"ש לקח גביעים מלאים משקה. בסוף ההתועדות מילא כ"ק אד"ש את גביעו במשקה, והניח כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ את ידו על ידו של כ"ק אד"ש (שישב לשמאלו), והתחיל כ"ק אד"ש להתכופף אל הכוס לשתותו, והתחיל כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ לחייך במאד, וניגש ר' בערל חסקינד ושתה את הכוס.

פועל ישועות בקרב הארץ

בשנת תש"ח קיבל כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ אזרחות ארה"ב, ועשו מזה שטורעם גדול. הביאו את השופט ל־770, ועשו תמונות וכו'. ואמר אז כ"ק אד"ש: הטעם שכ"ק מו"ח אדמו"ר בחר דוקא עכשיו להיות אזרח ארה"ב, זהו בשביל "להוציא מלבן (של הציונים)". מאחר שעכשיו הוקמה המדינה, הוא עשה מאמץ הפוך - להיות אזרח אמריקאי. ואמר עוד: בהקונגרס חוקקו חוק מיוחד עבור שכ"ק מו"ח אדמו"ר יוכל לקבל את האזרחות בביתו, והסביר, שכאשר נשיא הדור רוצה לעשות איזה דבר, נעשים חוקים חדשים עבור זה.

דברים אלו נאמרו בהתועדות כ"ח סיון תשמ"ז בבית משיח - 770. ראוי לציין שהתועדות זו היא הפעם הראשונה שהתקיימה התועדות חסידיים גדולה לרגל כ"ח סיון. אחד המשתתפים העלה את הדברים על הכתב והדפיסם בתשורה להתועדות ב־770 בכ"ח סיון תשמ"ז.

אוף קראון הייטס". מאחר והי' זקן וקשה לו ללכת, ביקש שייסדרו לו מנין בשבת למנחה, בהישיבה ברחוב בעדפארד, וזה בדיוק הי' באותו הזמן שכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ הי' עורך את הסעודה וההתועדות דחגה"ש, וכמובן שאף א' לא רצה ללכת לשם.

יצאה אז פקודה מכ"ק אד"ש שאף בחור לא יורשה להכנס להתועדות עד שלא יגמרו שם להתפלל מנחה. מכיוון שכן הלכנו כולם לשם. ישבנו בביהמ"ד, אני חזרתי את המאמר ד"ה אנכי ה' אלוקיך שי"ל אז, כשהרב הרצוג נכנס הפסקתי, והתפללנו מנחה. לאחר מנחה עלה הר' הרצוג על הבימה ונתן דרשה, לאחר שסיים ליווינו אותו לביתו, כשהגענו ל־770 ניגש כ"ק אד"ש בעצמו לפתוח את הדלת כדי שהבחורים יוכלו להכנס.

לאחרי ההתועדות דכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ, ניגש אלינו כ"ק אד"ש והתעניין על כל מה שארע כשיפירתי לו שחזרתי מאמר וכשנכנס הר' הרצוג הפסקתי, אמר לי כ"ק אד"ש: לא היית צריך להפסיק. אח"כ ביקש כ"ק אד"ש לשמוע את כל הדרשה שאמר הרב הרצוג מהחל ועד כלה.

משקה לרפואה

בשמח"ת תש"ט אמר כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ בהתועדות להר' ש.א. קרזרובסקי: "אז מ'ועט נעמען משקה וועט מען פארשפארן נעמען רפואות א גאנץ יאר" [=כשלוקחים משקה, חוסכים לקחת רפואות כל השנה]

770 בית משיח

770 בית משיח

לקט* קטעי שיחות נבחרות עם ביטויים מיוחדים אודות
770 "בית משיח"

אשר, על ידו נעשה ההמשכה והגילוי דאלופו של
עולם ב"גולה", שעי"ז נעשה מ"גולה" "גאולה".

משיחת ש"פ במדבר, ב' סיון תש"נ - בלתי מוגה.
התועודיות ע' 254-255

השלימות ד"פרצות" נפעל דוקא על-ידי 770

בשלשלת של "יפוצו מעינותיך חוצה" עצמה
(ע"י רבותינו נשיאינו) היו כמה דרגות ושליבים
- במשך השבעה-תשעה דורות מהבעש"ט
ואדמו"ר הזקן עד דורנו זה: אחרי אדמו"ר הזקן
(שחי בליאונא ולאחמ"כ בליאדי) היו רבותינו
נשיאינו כמה דורות בליובאוויטש. ואחר כך
(בדור השביעי מהבעש"ט) - עברו לראסטאוו,
ולאחר מכן - לענינגראד (או פעטערבורג, כפי
שנק' כן בעבר) ולאחרי זה - בפולין, עד - השלב
האחרון - כאשר הגיעו לארצות הברית, ב"חצי
כדור התחתון", ושם גופא בכמה מקומות, עד
שהגיעו להבנין והמקום שבו נמצאים אנו עכשיו,
ביהכנ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - ב"770" (כפי
שנקרא כך).

משיח צדקנו יתגלה כאן

בפשטות - שתיכף ומיד יבוא משיח צדקנו
ויתגלה כאן, בד' אמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר
נשיא דורנו, שבהם היה במשך עשר שנים
האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, בהם התפלל
ולמד, ובהם הכריז "לאלתר לגאולה".

משיחת ש"פ האוינו תשמ"ט - בלתי מוגה.
התועודיות ע' 88

משיח צדקנו בא לבית מדרש זה

ויה"ד שמההליכה להקהיל קהילות בבתי כנסיות
ובתי מדרשות באופן ד"הוי רץ למצוה" - נלך
ונרוץ לקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד.

ויתירה מזה - שאין צורך לרוץ אפילו בדרך קצרה,
כיון שמשיח צדקנו בא תיכף ומיד לבית-הכנסת
ובית-המדרש זה, בית תורה תפלה ומעשים
טובים של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (שהרי
"קדושה לא זזה ממקומה"), אלופו של הדור,

*בלקט זה לא הובאו קטעים מקונטרס בית רבינו.

- עד באופן ד"פרצת", הפריצה מכל ההגבלות דזמן ומקום ("ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה) - עד באופן ד"פרצת" בתוך "פרצת" - נפעל (לא ע"י היציאה מזמן ומקום, אלא אדרבא -) דוקא בתוך ועליידי שלימות הזמן (והמקום) - 770, השלימות דמספר שבעה (שבע מאות ושבעים).

זאת אומרת, שביחד עם זה שישנה הפריצה שלמעלה ממדידה והגבלה ("פרצת") - ישנו - גם המקום וזמן, כפי שהדין בפשטות שהמקום ובנין צריך להיות בעל ד' כתלים וגג ותקרה וכו', אלא שהזמן ומקום עצמו קיים באופן של "פרצת" (ואדרבא: דוקא זמן ומקום למטה פועל את שלימות ענין הפריצה כנ"ל), ע"ד הכתוב על ירושלים, ש"פרוות תשב ירושלים" ויחד עם זאת "ואני אהיה לה גו' חומת אש סביב".

והמקום הזה - 770 גימטריא "פרצת" - נעשה המקור ונתינת כח על יפוצו מעינותיך חוצה בכל העולם כולו, באופן שפועלים את ה"פרצת" ואת יפוצו מעינותיך ב"חוצה", עד לחוצה שאין חוצה ממנו, כך שמגלים שם את ה"יתרון ארץ בכל היא".

ולהוסיף: הסך הכל ושלימות השבעים (70) שנה של כ"ק מ"ח אדמו"ר היה דוקא ב"חצי כדור התחתון", ב"770", היכן שהגיעו וחי במשך עשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין; וזה נותן אח"כ את הכח לדור השביעי שלאחרי זה (כנגד ספירת המלכות) - שתהיה שלימות הגילוי דשבעים (עשר פעמים שבעה) ביחד עם שבע מאות (מאה פעמים שבעה) = 770, ושלימות הגילוי ד"ויתרון ארץ (מלכות) בכל (יסוד) היא".

רואים בפועל, שאע"פ שבכל הדורות ומקומות אלה היתה התגלות החסידות והפצת המעינות חוצה - הרי דוקא ב"חצי כדור התחתון", ששם מתן תורה לא היה (בגלוי) - היתה התגלות החסידות והפצת המעינות חוצה ביתר שאת וביתר עוז, יותר מבדורות ומקומות שלפני כן, עד באופן שזה מגיע לחוצה שאין חוצה ממנו - כפי שרואים בפשטות.

והטעם לזה הוא - כנ"ל בנוגע להגילוי דמ"ת למטה - כי דוקא בהתחתון ביותר נפעל הגילוי ד"יתרון ארץ בכל היא", ועד"ז מובן לאחרי מתן תורה עצמו שדוקא ב"חצי כדור התחתון", ששם לא היה מ"ת בגלוי, נעשית שלימות ההתגלות של "יתרון ארץ בכל היא", השלימות דגילוי התורה ופנימיות התורה באופן דיפוצו מעינותיך חוצה.

וכמורמוז גם במספר הכתובת של הבנין (המרכז של ליובאוויטש בחצי כדור התחתון, שמשם אורה יוצא לכל העולם כולו בהפצת המעינות חוצה) - 770, שכידוע הוא גימטריא של "פרצת" (כפי שהתפרסם בין בני").

ויש לומר השייכות: מספר שבעה מורה על השלימות דשבעת ימי ההיקף, שבעה מדות - ההשפעה בכל הדרגות (מחוסד עד מלכות). והשלימות דשבעה היא - מאה פעמים שבעה (700) ביחד עם עשר פעמים שבעה (70), שבצירופם יחד הרי זה - 770, ולכן זהו בגימטריא "פרצת" - כי השלימות ד"פרצת", הפריצה מכל ההגבלות דזמן ומקום ("ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה")

שנים האחרונות שלו, הסך הכל דכל עבודתו (כנ"ל).

דוקא על ידי סיום העבודה בחצי כדור התחתון - "מעלין" ומגלין את כל הבנין של "מקדש אד" כוננו ידיך". כולל גם הגג של הבנין, אשר "מלך המשיח .. עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר עניים הגיע זמן גאולתכם" - כל זה "מתעלה" (נפעל) על ידי העבודה (הגבהה) של התחתון ביותר.

ותיכף ומיד ממש - "ארו עם ענני שמיא" - כל בני ישראל בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", נמצאים בארצנו הקדושה, ביחד עם בית המקדש השלישי שישנו כאן, ולוקחים את כל זה ביחד, יחד עם "כספם וזהבם אתם", העבודה דאהבת ה' ויראת ה', שזה כולל את כל מצוות עשה וכל מצוות לא תעשה.

משיחת כ"ח סיון תש"א. התוודויות ח"ג ע' 384-381

הבירור נעשה ע"י הבית שמספרו 770

ויש להוסיף ולהעיר ע"ד הרמז:

"צרפת" בגימטריא שבע מאות ושבעים (770), השלימות דמספר שבע, כפי שכל א' כלול מעשר (שבעים), וכפי שכל א' כלול ממאה (שבע מאות), ושניהם יחד (שבע מאות ושבעים), ו"ל שבזה מרומו שבהבירור דמדינת צרפת, נגמר ונשלם בירור העולם שנברא בשבעת ימי הבנין בכל הפרטים ופרטי פרטים.

ולהעיר שהבירור ד"צרפת" שמספרו "770" נעשה ע"י (ה"להבה" שמאירה מן) "בית יוסף",

וע"פ המדובר לעיל מוכן איפוא, שענין זה בא בגילוי ביום כ"ח סיון, אשר מגלה את כחו של החודש - "ירחא תליתאי", והכח ד"אוריאל תליתאי", והכח ד"עמא תליתאי", וכל הענינים של "תליתאי" הקשורים עם מתן תורה (כפי שרוב נסים גאון מונה אותם), ובכללות הכח דמלכות, "זיתרון ארץ בכל היא" שמגלה "כל" בשלימות ובאופן של קיימא (שלש פעמים שלש פעמים שלש). דוקא בגשמיות העולם, באופן של ממש (ממשות).)

. . ויש לומר, שכשם שזה בנוגע לכללות ענין הגלות וגאולה, כך הוא גם בנוגע להמקום פריטי שנמצאים בו ב"חצי כדור התחתון" - שהיות שזה (ה"מקדש מעט") המקום ששם כ"ק מו"ח אדמו"ד נשיא דורנו קבע את מקומו, בתור המקור להפצת המעיינות חוצה בכל העולם כולו, הרי דוקא במקום ומקום זה נפעלת הגאולה ובנין בית המקדש השלישי, "מקדש אד" כוננו ידיך".

דאף על פי שמקומו בארץ הקודש, בירושלים עיר הקודש, על הר הקודש - הרי כיון שזה נפעל על ידי "מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות", ובפרט בסיום של זמן הגלות ע"י העבודה ד"פוצו מעיינותיך חוצה" - יש כבר במקום זה, דוקא במקום הזה, ההכנה בשלימותה לה"מקדש אד" כוננו ידיך".

עד שתיכף ומיד נעשה במקום זה הגילוי של "מקדש אד" כוננו ידיך" - שאת זה יכול לתבוע להביא לפועל, שלכל לראש נעשה הגילוי ד"מקדש אד" כוננו ידיך" במקום זה ("שבע מאות ושבעים") שבו הוא חי ופעל עבודתו במשך עשר

בעלמא דין, בארצות הברית (חצי כדור התחתון). ויש לומר, שזה מרמז על הענין השני (הנעלה) בבירור וצירוף [נוסף על הבירור של התחתון ביותר, אבל באופן שנשאר תחתון בערך לעליון], שהוא נעשה כמו העצם ("770") עצמו, הבית של נשיא דורנו, מקורה של הפצת המעיינות חוצה בזמן הזה בכל קצוי תבל.

משיחות ש"פ וישב, כ"ד כסלו, מבה"ח טבת תשנ"ב. התוועדות ע' 406

מרכז הפצת המעיינות עד ביאת המשיח

.. המאורע שאירע בערב שבת זה, שבו התאספו והתכנסו יחידיו ראשי מדינות גדולות וחשובות בעולם, ובראשם נשיאי שתי המעצמות הגדולות, והחליטו והכריזו על תקופה חדשה ביחסי מדינות העולם - ביטול מצב של מלחמות בין מדינות העולם, שיתבטא גם בצמצום ובישול כלי נשק,

ועד לבית יוסף כפשוטו, הבית שבו בחר ועד שקנהו ובו חי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בעשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, ומשם הולכת ונמשכת ("מוסיף והולך") העבודה ד"בית יוסף" - שמספרו (מספר הבית כפשוטו) "770".

משיחות ש"פ וישלח, ט"ז כסלו תשנ"ב, התוועדות ע' 365

ולוסיף (ע"ד הצחות והרמז): "צרפת" היא גם בגימטריא שבע מאות ושבעים (770), שלימות המספר שבע, כפי שכל א' כלול מעשר (שבעים), וכפי שכל א' כלול ממאה (שבע מאות), ושניהם יחד (שבע מאות ושבעים). ויש לומר שדבר זה מרמז שבבירורם של המדינות הללו, נגמר ונשלם בירור כל העולם שנברא בשבעת ימי הבנין בכל הפרטים ופרטי פרטים.

יתר על כן: "770" - זהו מספר הבית של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר בו חי ועבד עבודתו בעשר שנים האחרונות של חיים חיותו

הפעולה דמלך המשיח, "ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים".

משיחת ש"פ משפטים ה'תשנ"ב

משיח צדקנו נמצא עמנו בביהכנ"ס זה

ובפרט לאחרי שנשיא דורנו הכריז "לאלתר לגאולה", והודיע שהמצב הוא ש"הנה זה עומד אחר כתלנו", משיח צדקנו עומד מאחורי כתלנו... וכותל זה אינו באופן של מחיצה וכו', שכן, יש בו "חלונות" ו"חרכים", ומשיח צדקנו "משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים", והרי פשיטא ש"מבט של משיח" ("משיח'ס א קוק") פועל פעולתו... וא"כ, בודאי שבידו של כאו"א לפעול שהגאולה תבוא במהרה בימינו, ולא רק מחר או לאחר זמן, אלא היום ממש, שבת פ' פינחס שנת תשמ"ד, ובשבת זו עצמה - לפני תפילת מנחה, ובפשטות - שברגע זה ממש פותחים את העיניים ורואים שמשיח צדקנו נמצא עמנו בבית כנסת ובית מדרש זה, בשר ודם, נשמה בגוף, למטה מעשרה טפחים!...

משיחת ש"פ פנחס ה'תשמ"ד

ועד לשלום ואחדות, שיתוף פעולה ועזרה הדדית בין מדינות העולם לטובת האנושות כולה.

. . המקום שבו אירע מאורע זה (מקום מיוחד שבו מיוצגים בקביעות באי-כח המדינות שבעולם כדי להתדבר ביניהם בדרכי נועם ודרכי שלום) - הוא במדינה זו ובעיר זו, המדינה והעיר שבה נמצא "בית רבינו שבבבל" "בית חיינו", בית הכנסת ובית המדרש, בית תורה תפלה וגמ"ח, דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבחר בו וקבעו להמקום המרכזי שממנו "תצא תורה", הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצויה תבל עד ביאת משיח צדקנו (כשיפוצו מעיינותיך חוצה), שאז יהיה גם קיום היעוד "זכתתו חרבותם לאתים".

. . ויש לומר, שבקיומה של פגישה החלטה והכרזה זו בה עיר של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר (שבה נתקבצו מנהיגי המדינות, כולל גם מנהיגי מדינה זו, שהוצרך לבוא מעיר הבירה לעיר זו), מרומז, שכל זה בא כתוצאה מהפעולות והפצות התורה והיהדות, צדק ויושר, בכל העולם, שנעשו ונעשים ע"י נשיא דורנו, משיח שבדור, ועד שע"י שלימות העבודה בכהנ"ל בימינו אלה נעשה העולם כולו ראוי ומוכשר להתחלת

מעמד מתן תורה
בחצי כדור התחתון

מעמד מתן תורה בחצי כדור התחתון

הנקודות המיוחדות של יום הבהיר כ"ח סיון:
(א) ענין נס ההצלה וההודאה על זה המוטלת
על כאו"א מישראל; (ב) שאז התחילה תקופה
חדשה).

היום לפני תפילת שחרית י"ל התאריך לפתח
דבר (כנ"ל), והוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א עוד
כמה מילים ש"בטח יגיהו עוד הפעם", וכל
הנ"ל נמסר להגהה נוספת. בינתיים עלתה
ההצעה להכניס את ה"ראשי פרקים" הנ"ל,
וכ"ק אדמו"ר שליט"א אישר זאת. כמו"כ
צירפו את קונטרס כ"ח סיון ש.ז. ש"ל הבוקר.

הקובץ כולל: א. "פשר היום" - סקירה
היסטורית תמציתית על פרשת ההצלה
(ויציין שהיא כוללת פרטים שלא פורסמו עד
כה); ב. תיאור קצר מהתוועדות כ"ק אדמו"ר
שליט"א בעת ה"קבלת פנים" עבורו - אור ליום
שישי ב' תמוז; ג. ראשי פרקים מתולדותיו
ופעלו של כ"ק אדמו"ר שליט"א (במתכונת
שמופיעה בראש לוח "היום יום...") משנת
תש"ג ואילך עד קיץ תש"נ; ד. שיחות קודש
שנאמרו בקשר ליום זה ויום ט' אדר - יום בואו
של כ"ק אדמו"ר מהווי"צ לארה"ב בשנת
ה'ש"ת - אודות העבודה ב"חצי כדור התחתון"
(ה"ה: 1) ש"פ שלח, כ"ח סיון תשמ"ו; (2) ש"פ
שלח, כ"ח סיון תשמ"ט; (3) ש"פ קרח, ה' תמוז
תשמ"ט; (4) ליל ד' פ' תצוה, ט' אדר תש"נ; ה.

יום ראשון, כ"ז סיון

לפני תפילת שחרית יצא לאור "קובץ כ"ח
סיון", ונדע שכ"ק אדמו"ר שליט"א כתב על
זה: "מהיר". הפתח דבר נושא את התאריך:
"ערב כ"ח סיון".

[להלן סקירה קצרה אודות תולדות קובץ זה:

הדבר נעשה ביוזמת כמה מהתמימים שיחיו:
אליעזר יהושע שי' זקליקובסקי, שמואל
שי' קראוס, משה שי' שטערן ושניאור זלמן
שי' שמוטקין, וביחד עם ר' סימון ואחיו הת'
יוסף יצחק שיחיו יעקבסון (מ'ועד הנחות
התמימים) הכניסו לכ"ק אדמו"ר שליט"א
פתק אודות כל זה בסביבות ש"פ בהעלותך,
וזכו למענה שיהי' כפי החלטת הנהלת אגו"ח
וצאגו"ח, וע"פ הצעת אגו"ח וצאגו"ח נשלח
כל החומר לבדיקה ע"י כמה אנשים מומחים
(ר' דוד שי' אולידורט, ר' צבי הירש שי'
גנזבורג ור' יהושע שי' דוברבסקי).

בעש"ק פרשת שלח, הכניסו לכ"ק אדמו"ר
שליט"א את כל הקובץ (חוץ מהראשי פרקים
מתולדותיו ופעולותיו של כ"ק אדמו"ר
שליט"א) עם פתח דבר ארוך ומיוחד במינו
המשתרע על שלושה עמודים (המדבר אודות
הענין של "עשר גלויות גלתה ליובאוויטש"
והאחרונה היא "גלות אמעריקע", ואודות שתי

חלוקת הדולרים התחילה בשעה 1:52, והסתיימה בשעה 6:30 לערך. תפילת מנחה נקבעה לשעה 7:00.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לתפילת מנחה בשעה 7:05 לערך כשמעודד בידו הק' את שירת "ופרצת", ובעלותו לבימה הסתובב כרגיל.

אחרי התפילה הכריז הגבאי על זמן תפילת מעריב לשעה 9:00, ואח"כ יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א מביהכ"נ כשמעודד בידו הק' את השירה בניגון הנ"ל. ליד דלת היציאה הביט על השלט הגדול שנתלה על הקיר המערבי בקשר עם יום הבהיר כ"ח סיון. טרם צאתו בירך נוסעים: "פֶּאָרַט געזונטערהייט, זאָל זיין בשורות טובות", ופנה לעומדים משמאלו, ובירכם: "הצלחה רבה". בצאתו מהמעלית

מאמרי החסידות שהופיעו בקונטרסי כ"ח סיון בשנים תשמ"ח-תנש"א. מפני סיבות טכניות לא נדפסו: א) ה"ראשי פרקים" מתולדותיו ופעולותיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א דשנה זו (תנש"א); ב) הפתח דבר לקונטרסים של כ"ח סיון, ועוד].

אחרי תפילת שחרית יצא לאור "קונטרס כ"ח סיון" (עם פתח דבר מיוחד, בו נאמר שבכ"ח סיון התחילה תנופה חדשה בהחזקת והפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות, ועל שייכות המאמר במיוחד לשנה זו, ועוד - עיי"ש), ובו מאמר ד"ה "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" מהתועדות אחש"פ תשל"ח. תאריך הפתח דבר הוא: "יום א' פ' קורת, כ"ז סיון".

1. סעו לבריאות, שיהיו בשו"ט.

יום שני, כ"ח סיון - יום הבהיר, יובל שנים לבוא כ"ק אדמו"ר שליט"א י"איש וביתו"י לארצות הברית

בשעות הבוקר הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א להדפיס את "קובץ כ"ח סיון - יובל שנים", ולהכינו לחלוקה היום בלילה אחרי מעריב!

לתפילת שחרית נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעה 10:00 בדיוק.

בקריאת התורה, לפני שבירך את הברכה שאחר הקריאה, סידר כ"ק אדמו"ר שליט"א את עץ החיים הימני שהיא מע"ג השמאלי.

אחרי התפילה יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א מביהכ"נ כשמעודד בידו הק' את שירת "ופרצת". טרם צאתו בירך נוסעים: "פֶּאָרְט געזונטערהייט, זאָל זיין בשורות טובות"1, ובצאתו מהמעלית למעלה סימן בידו הק' לשלום לילדים שעמדו שם.

במשך היום נודע שזקני אנ"ש יתנו ברכה לכ"ק אדמו"ר שליט"א לרגל יום הבהיר כ"ח סיון, וע"פ הוראה - יתנו את הברכה בביהכ"נ (כמו בליל י"א ניסן ש.ז.). לאחר תפילת מעריב - לפני החלוקה.

לפני שנסע למקוה, נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א את הסידור לחתן הת' חיים שי' סלונים, ובירכו: "זאָלסט אויסבעטן אַלע גוטע

למעלה בירך נוסעים: "פֶּאָרְט געזונטערהייט, זאָל זיין בשורות טובות"1, בשעה טובה, הצלחה רבה".

לקראת יום הבהיר כ"ח סיון, הגיעו כו"כ אורחים (מלבד אלו שהגיעו עוד לפני ש"ק), וביניהם בלטו קבוצות השלוחים מארה"ב וקנדה.

בשעה 9:52 (!) נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לתפילת מעריב, ובעלותו לבימה הניף את ידו הק' בחוזק לעידוד שירת "ופרצת", שהושר ע"י אנ"ש והתמימים שמילאו את ביהכ"נ בחוזק רב ומתוך התרגשות.

אחרי התפילה הכריז הגבאי על זמן ההתועדות הרשמית שתיערך מחר ביום שני כ"ח סיון בלילה, ואשר הלילה תיערך ג"כ התועדות חסידים ב-770 (ובלשוננו - "מען גייט אַ ביטל פֶּאָרבריינגען").

כשסיים הגבאי להכריז, ירד כ"ק אדמו"ר שליט"א מהבימה ויצא מביהכ"נ כשמעודד בידו הק' את שירת "ופרצת". טרם צאתו בירך נוסעים: "פֶּאָרְט געזונטערהייט, זאָל זיין בשורות טובות"1, ופנה לשמאלו ואיחל לעומדים שם: "הצלחה רבה". בצאתו מהמעלית למעלה עודד בידו הק' לעבר העומדים והעומדות שם, ונכנס לחדרו הק'.

מאוחר יותר התקיימו ב-770 וברחבי השכונה התועדות לרגל יום הבהיר כ"ח סיון, עד לשעות הקטנות של הלילה.

2. הולכים להתועד קצת.

הריב"ק אמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שר' יוסף יצחק הכהן שי' גוטניק ביקש למסור בקשר להבטחתו אתמול בעת חלוקת הדולרים לתת צדקה בעד כל יהודי, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "יע, יע". הריב"ק המשיך ואמר שהנ"ל רוצה לתת פרוטה בשביל כל יהודי - עבור 20 מיליון יהודים, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "א הונדערטל פון א דאלער?". הריב"ק השיב בחיוב, ואמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שהיום יש להנ"ל פגישה עם מיישהו, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "ער גייט מיט א לאיער?"⁶ (והריב"ק השיב שהוא הולך עם ר' ל. שי' מ.).

לאוהל נסע בשעה 3:15, ולפני שנכנס למכונת בירך נוסעים: "פאָרט געזונטערהייט, זאָל זיין בשורות טובות" וחילק להם ולשאר העומדים שם מטבעות לצדקה. בין המקבלים

זאָכן³, ונתן לו מטבע באומרו: "אָפגעבן אויף צדקה"⁴, וכן למשפחתו נתן מטבעות באומרו: "אָפגעבן אויף צדקה". אח"כ אמר הרי"ג שהם נוסעים לפריז, צרפת - שם תתקיים החתונה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א בירכם: "פאָרט געזונטערהייט, זאָל זיין די חתונה בשעה טובה ומוצלחת, בשורות טובות"⁵, ואח"כ חילק מטבעות לצדקה למזכירים ולמשב"קים שעמדו שם.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נסע למקוה בשעה 1:50, ולפני שנכנס למכונת בירך נוסעים.

ביציאתו מהמקוה בירך א' שביקש ברכה ונתן לו מטבעות לצדקה, והמשיך לחלק מטבעות לאנשים, נשים וטף שעמדו שם. מהמקוה חזר בשעה 2:55 לערך (כעבור למעלה משעה שלימה! שלא כרגיל).

3. שתבקש את כל הדברים הטובים.

4. לתת לצדקה.

5. סעו לבריאות, שתהי' החתונה בשעטומ"צ, בשו"ט.

6. כן, כן.

7. מאית דולר?.

8. הוא הולך עם עו"ד?

מעריב¹¹, ואח"כ הכריז הגבאי (ע"פ הוראת הריל"ג) שיתפללו מעריב "כשיהיו מוכנים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א ירד מהבימה כשפניו לעבר הריב"ק שעמד לימינו, ובשעת מעשה רחש בשפתיו הק'. לפתע הסתובב לעבר הרב שניאור זלמן שי' גורארי' שעמד מהצד השני, וניגש למקומו הרגיל בעת חלוקת הדולרים (כמו בעת הברכה דליל י"א ניסן ש.ו.).

הרב גורארי' בירך את כ"ק אדמו"ר שליט"א בשם כל אנ"ש וכו' בקשר עם מלאות יובל שנים לבוא כ"ק אדמו"ר שליט"א איש וביתו" לארה"ב, ובהתרגשות תיאר את המהפיכה הרוחנית שכ"ק אדמו"ר שליט"א חולל בארה"ב ובעולם כולו מאז בואו, ואיחל שימשיך לראות הצלחה מופלגה בכל פעולותיו הק' ושהקב"ה ימלא את כל משאלות לבבו הקוה"ט לטובה, עד לעיקר - גאולה שלימה תיכף ומיד.

בעת הברכה היו עיניו של כ"ק אדמו"ר שליט"א עצומות ומפעם לפעם ניגבן, והי' מרגש מאוד לראות זאת. הברכה ארכה כשלוש דקות.

אח"כ, בשעה 8:40, הרים כ"ק אדמו"ר שליט"א את עיניו הק'. הריל"ג קירב את הרמקול, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "ס'איז דא' כהנים, אלעמאל איז מען מסיים מיט ברכת כהנים¹², ומיד ניגש ר' יוסף יצחק הכהן שי' גוטניק (שעמד בקרבת מקום) ובירך ברכת

הי' ר' חיים יצחק הכהן שי' כהן, וכן ר' שמואל שי' חפר (שהגיע היום מאה"ק, ונוסע מחר לרוסי' ע"מ להביא קבוצה של 120 ילדים מצ'רנוביל לאה"ק), וכ"ק אדמו"ר שליט"א סימן לו להתקרב ונתן לו עוד שני מטבעות, א' באומרו: "פאר בית רבקה"⁹, והשני באומרו: "פאר די טשערנאביל קינדער"¹⁰.

בשעות אחר הצהריים נפוצה השמועה אודות חלוקת הקובץ אחרי מעריב.

בשעה 5:30 התקיים כינוס "הקהל" בשיבת "חובבי תורה" עבור תלמידי ה"קבוצה" בהשתתפות חברי ההנהלה הרוחנית, ובסיום הכינוס - בו הושמעו דברי התעוררות - התקיימה התועודות זוטא לרגל היום.

מהאוהל חזר כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעה 8:10 (לערך רבע שעה לפני השקיעה - מוקדם מהרגיל).

בשעה 8:25 לערך נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לתפילת מנחה, כשמעודד את שירת "ופרצת". בעלותו לבימה לא הסתובב לעודד.

ביהכ"נ הי' מלא בקהל עצום; רבים ידעו מראש כי כ"ק אדמו"ר שליט"א עומד לחלק היום את הקובץ המיוחד, והקדימו לבוא.

אחרי התפילה לא הכריזו על זמן תפילת מעריב, וכ"ק אדמו"ר שליט"א פנה לעבר הקהל והורה באומרו: "מכריז זיין ווען איז

9. בשביל בית רבקה. לפי א' היוםנים אמר: "דאס איז פאר בית ספר" [=זהו בשביל בית [ה]ספר].

10. בשביל ילדי צ'רנוביל. לפי א' היוםנים אמר "דאס איז פאר די טשערנאביל קינדער" [=זהו בשביל ילדי צ'רנוביל].

11. להכריז מתי מעריב.

12. יש כאן כהנים, תמיד מסיימים עם ברכת כהנים.

חלוקת שליחות מצווה לצדקה, וסיים באומרו: "תיכף ומיד ממש בפשטות".

אחרי השיחה ניגש הריל"ג ודיבר עם כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לסדר שיהי' עתה, ואמר שהדולרים הם ביחד עם ה"קובץ כ"ח סיון" שיחולקו אחרי התפילה, וכשדיבר - עשה כ"ק אדמו"ר שליט"א תנועה בראשו הק' וכן משך בכתפיו באומרו משהו. הריל"ג אמר שהכינו מים לנטילת ידיים (לתפילת מעריב), וכ"ק אדמו"ר שליט"א הורה שיביאו את קערת המים עם הספל וישימו על השולחן (שמעליו דיבר מוקדם). כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל את ידיו הק' ו"פ לסירוגין, ובעת שניגב את ידיו הק' - דיבר עם הריל"ג בקשר לתפילת מעריב.

כהנים כשמתחיל מ"ברכך וגו'" עד "ואני אברכם" וכל הקהל ענה "אמן" אחרי כל ברכה.

כשסיים את הברכה, העיר כ"ק אדמו"ר שליט"א באומרו (כשמכסה בכף ידו הק' את הרמקול): "עס זאָל ניט ווערן דערפון קיין וואונדער, עס זאָל ניט ווערן קיין מנהג וואָס ס'פעלט די התחלה, וועט איר אָנהויבן נאַכאַמאָל פון דער התחלה"¹³, והנ"ל חזר שוב על הברכה כשמתחיל מ"וידבר וגו'". פני כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת הברכה כהנים היו כנ"ל בעת הברכה.

אח"כ פתח כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחה - ברכה שארכה 17 דקות, עד השעה 8:58. בשיחה זו דיבר "אותיות" מיוחדות על ייחודו של יום זה באומרו שזהו "יום זכאי", ובעיקר היו דיבורים מיוחדים אודות ענין הגאולה. כמו"כ קישר זאת עם פרשת שלח דאזלין מיני', וכן דיבר על הפסוק בתהילים "פדה בשלום נפשי וגו'", ועל הגימטריא של 770 - "פרצת". בתוך הדברים התבטא באומרו שזוכים לכל הענינים במקום בו נמצאים עתה - שנשיא דורנו דורש ופועל שראשית כל יהי' הגילוי בבנין זה, כולל גג הבנין, עד שעליו עומד משיח ומודיע לבני ישראל "ענוים הגיע זמן גאולתכם", ובסיום התבטא באומרו שנמצאים יחד עם ביהמ"ק השלישי שישנו כבר כאן.

אחרי שסיים את השיחה במילים: "תיכף ומיד ממש", המשיך ומיד והזכיר שוב אודות ענין

13. שלא יהי' מכך פלא, שלא יהי' מנהגה שחסרה ההתחלה, תתחיל עוד הפעם מההתחלה.

א הפסק, איז א שאַד די צייט, במילא וועט מען מאַכן א המשך?¹⁴.

כ"ק אדמו"ר שליט"א ירד מהבימה, והקהל שלא הבין מה קורה - התחיל לנגן "ופרצת", אולם כ"ק אדמו"ר שליט"א ניגש למקום הנ"ל (שם דיבר מקודם), ומיד נהי' שקט וכ"ק אדמו"ר שליט"א פתח בשיחה שני', כשלפני זה שאל את הריל"ג (כשמכסה את הרמקול בכף ידו הימנית הק'), ועושה תנועת שאלה בידו השמאלית הק'): "בשעת מ'וועט ברענגען מ'וועט מיר גלייך זאָגן?¹⁵" (והלה השיב בחיוב).

שיחה זו ארכה כ-7 וחצי דקות, עד השעה 9:20 לערך, ובה דיבר שנמצאים בהמשך ליום

14. היות שהכריזו שיהי' הפסק, הנה חבל על הזמן, במילא יעשו המשך!

15. כאשר יביאו יאמרו לי מיד?

תפילת מעריב התקיימה בשעה 9:00 לערך, וכשעלה כ"ק אדמו"ר שליט"א לבימה ניגנו "ופרצת" - אך לא הסתובב.

בתחילת קדיש בתרא ניגש הריל"ג ודיבר עם כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות הסדר שיהי' עכשיו (היות שלא כל הקבצים הגיעו), והי' מתוכנן שיהי' הפסק לזמן קצר (ובפרט - כדי שכ"ק אדמו"ר שליט"א יוכל לטעום דבר מה, וכפי שהי' בט"ו אייר), ואכן הכריז הגבאי ר' זאב יחזקאל הכהן שי' כ"ץ שמטעם המזכירות מודיעים שהיות שלא כל הקבצים הגיעו, לכן יהי' עתה הפסק למשך כרבע שעה.

בעת הכרזתו חייך כ"ק אדמו"ר שליט"א חיוך רחב, ופנה לריל"ג ואמר (כשמסמן בידו הק'): "אזוי ווי מ'האָט מכריז געווען אז ס'וועט זיין

בער שי' יעקבסון - עורך העיתון 'אלגעמיינער ז'שורנאל' נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א קובץ נוסף באומרו: "פארן צייטונג"¹⁷. להרבה שאמרו משהו ("משיח נא"ו וכיו"ב) ענה: "אמן". א' העוברים מסר צ'ק, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הניחו מתחת לסידור.

כ"ק אדמו"ר שליט"א הי' נראה מאוד בהתרוומות הרוח ("אויפגעלייגט") וחייך לרבים מהעוברים, ובפרט לילדים חייך באופן מיוחד. לכמה שביקשו ברכות, כ"ק אדמו"ר שליט"א בירכם.

בסיום התור של הגברים עבר הצלם אלי שי' יונה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א סימן אליו בידו הק' כשואל היכן בנו (גלעד יצחק שי'). הנ"ל הראה שעומד ליד ארון הקודש, וכ"ק אדמו"ר שליט"א קרא לו ונתן לו קובץ. הילד הראה שיש לו כבר אחד, אולם כ"ק אדמו"ר שליט"א הנהן בראשו הק' כאומר שיקח קובץ נוסף.

בשעה השני' - מהשעה 10:15 עד השעה 11:15 - עברו נשים, ואח"כ עברו שוב גברים למשך שלושת רבעי השעה.

כשעבר ר' שמואל שי' שמואלי - עורך העיתון 'ישראל שלנו', חייך אליו כ"ק אדמו"ר שליט"א חיוך מיוחד.

באמצע החלוקה של זמן זה, בשעה 11:30 לערך, לקח כ"ק אדמו"ר שליט"א קובץ א' והניחו מתחת לסידורו, וכעבור כמה דקות¹⁸

הכ"ח ונכנסים עתה ליום שהוא ערב ראש חודש, כשמדגיש (בהמשך להכרזת הגבאי הנ"ל) שאין הפסק בענין זה ח"ו.

אח"כ היתה אריכות שלימה בענין הגאולה וגילוי, באומרו בין הדברים: "כדי דער אויבערשטער - כביכול - זאל דאס קאָנען דורכפירן בשלימות, דארף מען האָבן די השתתפות פון יעדער אידן, און דוקא נשמה בגוף בתכלית השלימות, וואָס דער איד איז מסכים (על תיבה הנ"ל חזר כמה פעמים), און נאָכמערער - ער וויל דאָס און איז מכריז, אַז ניט נאָר 'הגיע זמן גאולתיכם', נאָר ס'איז שוין דאָ די גאולה בפשטות!"¹⁶.

בשיחה זו הי' קולו הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א צרוד מעט (מחמת הצטננות).

אחרי השיחה התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לחלק לכא"א את ה"קובץ כ"ח סיון - יובל שנים". הקובץ מכיל 102 עמודים וכרוך בכריכה (רכה) אדומה, ומונח בנרתיק מיוחד מפלסטיק שקוף, ובו גם דולר שליחות מצוה לצדקה.

החלוקה התחילה בשעה 9:20, ועד השעה 10:15 עברו גברים. כשעבר הרב שניאור חיים הכהן שי' גוטניק, חייך אליו כ"ק אדמו"ר שליט"א חיוך רחב. כשעבר בנו הקטן של הגבאי ר' זאב יחזקאל הכהן שי' כ"ץ, עודד כ"ק אדמו"ר שליט"א לעברו בידו הק'. לר' גרשון

16. כדי שהקב"ה - כביכול - יוכל לפעול זאת בשלימות, צריכים שתהי' השתתפות של כל יהודי, ודוקא נשמה בגוף בתכלית השלימות, שהיהודי מסכים, ויתירה מזה - הוא רוצה זאת ומכריז, שלא רק 'הגיע זמן גאולתיכם', אלא ישנה כבר הגאולה בפשטות!

17. בשביל העיתון.

18. לפי א' היומנים הי' זה כעבור כמה שניות.

הרב שניאור זלמן גורארי'; הרב שניאור חיים גוטניק; בנו ר' יוסף יצחק גוטניק - אשר הציג את השופט מר איינפלד (שזכה לקשרים עם כ"ק אדמו"ר שליט"א) מסידיני, אוסטרלי'; ר' שמואל אייזיק הלוי שי' פופאק; ר' צבי יהודה שי' פוגלמן מווסטר, מסצ'וסטס (שני האחרונים העלו זכרונות מלפני יובל שנים בהיותם כאן); ור' יצחק שי' שפרינגר.

אח"כ ישבו אנ"ש והתמימים קבוצות קבוצות להתוועדויות ביחד עם השלוחים והאורחים שהגיעו מכל קצוי תבל לרגל יום זה, עד אור הבוקר - בשטורעם גדול.

יום שלישי, כ"ט סיון - ערב ראש חודש תמוז

כשנכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לתפילת שחרית, ניגנו את הניגון של ר' מיכל מזלוטשוב (ע"פ מ"ש ב"קובץ כ"ח סיון" ע' 21 שבשבת הראשונה בארה"ב שבה נכח כ"ק אדמו"ר שליט"א ואז התוועד כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, הנה באמצע ההתוועדות שאל כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ אם מישוה מכיר את הניגון של ר' מיכל מזלוטשוב בנוסח של ר"מ דבורקין, וכ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לנגן ניגון זה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בידו הק' ובעלותו לבימה הסתובב כרגיל.

מתוך דברי משיח ה'תנש"א ח"ד

לקח עוד א' והניחו מתחת לקובץ הראשון. אח"כ עברו שוב נשים, ואח"כ שוב אנשים.

החלוקה ארכה **כשלוש שעות**, והסתיימה בשעה 12:04.

בסיום נטל כ"ק אדמו"ר שליט"א את סידורו ושני הקבצים (והריל"ג לקח את הצ'ק), וניגש לארון הקודש, סידר את הגארטל ונגע בפרוכת כרגיל. כשיצא מהריבוע, הושיט בנו הנ"ל של הצ'לם הנ"ל את ידו לשלום וכ"ק אדמו"ר שליט"א החזיר לו יד כשמחיך חיוך רחב, ובשעה 12:06 יצא מביהכ"נ בזריזות כשמעודד בידו הק' את שירת "ופרצת".

ליד דלת היציאה חילק לעוד כמה נשים שעדיין לא קיבלו, וכן בצאתו מהמעלית למעלה חילק לעוד כמה אנשים ונשים באומרו: "ברכה והצלחה". אח"כ הסתובב לעבר התמימים (ועוד) שעמדו שם ואמר: "אלע גוטע זאכן, אלע גוטע בשורות"¹⁹, והרים את ידו הק' לאות של שלום, ונכנס לחדרו הק'.

בינתיים המשיך הקהל לרקוד למשך זמן, ורבים התיישבו ללמוד את הקובץ מתוך התעוררות והתרגשות מיוחדת.

בשעה 1:00 התקיימה ההתוועדות הרשמית של כ"ח סיון ליד שולחנות ערוכים במילי דמיטב לרגל היום, בארגון והנחיית ר' מאיר שי' הארליג. בימת הנשיאות היתה על בימת ההתוועדות. ר' י.כ. לימד את המאמר של כ"ח סיון מתוך הקובץ, ואח"כ נשאו דברים:

19. כל הדברים הטובים, כל הבשורות הטובות.

קונטרס כ"ח סיון תנש"א

פתח דבר

לקראת יום הבהיר כ"ח סיון, שבו יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א (יחד עם – יבחל"ח – הרבנית הצדקנית נ"ע) מן המיצר דעמק הבכא האירופאי, והגיע צלחה לארצות הברית (יום ב', כ"ח סיון ה'תש"א), שאז התחילה תנופה חדשה בהחזקת והפצת התורה והיהדות והפצת המעינות, ע"י כ"ק אדמו"ר (מהרי"צ) נ"ע, ביסודו את המוסדות המרכזיים „מחנה ישראל“, „קה"ת ו„מרכז לעניני חינוך“, ומסרם להנהלת כ"ק אדמו"ר שליט"א,

ובפרט שבכ"ח סיון השתא ימלאו יובל שנים להיציאה מן המיצר (יום ב' כ"ח סיון ה'תש"א – יום ב' כ"ח סיון ה'תשנ"א) –

הננו מוציאים לאור את המאמר ד"ה כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתוועדות דאחרון של פסח ה'תשל"ח, אשר, נוסף על שייכותו המיוחדת לשנה זו, „הי' תהא שנת אראנו נפלאות“, שייך במיוחד למלאות יובל (נר"ן) שנים להנפלאות „נפלאות“ – נר"ן פלאות) דהיציאה מן המיצר בהגאולה הפרטית הנ"ל.

ויה"ר שנזכה להגאולה הכללית, ועד להגאולה האמיתית והשלימה „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“, תיכף ומיד ממש.

מערכת „אוצר החסידים“

יום א' פ' קורח, כ"ז סיון, שנת ה'תשנ"א (הי' תהא שנת אראנו נפלאות).
שנת הצדי"ק להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א,
ברוקלין, נ"י.

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשל"ח

כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי, ומביא כ"ק מו"ח אדמו"ר במאמרו ד"ה זה [שנאמר לפני שלשים שנה] דיוק הזהרי בזה שנאמר כימי לשון רבים, הרי יציאת מצרים היתה ביום אחד (בחד זמנא נפקו), וכן בזכירת גאולת מצרים כתיב, למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים (יום לשון יחיד), ולמה נאמר כאן כימי לשון רבים. ומבאר, שכל הימים מהזמן דיציאת מצרים עד הגאולה העתידה הם ימי צאתך מארץ מצרים, ולכן נאמר כימי לשון רבים.

וממשיך בהמאמר, דלהבין זה יש להקדים דאיתא במשנה עה"פ למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייד, ימי חייד העולם הזה כל ימי חייד להביא לימות המשיח. וצריך להבין, הרי גאולה העתידה תהי' נעלית הרבה יותר מהגאולה דיציאת מצרים [הן בנוגע להגאולה עצמה, שהגאולה העתידה תהי' גאולה שלימה שאין אחרי' גלות משא"כ הגאולה דיציאת מצרים], והן בנוגע להגילויים שהגאולה דיציאת מצרים שיהיו בגאולה העתידה יהיו נעלים הרבה יותר מהגילויים שהיו בהגאולה דיציאת מצרים], ולמה יזכירו לע"ל הגאולה דיציאת מצרים. ומבאר שבהגאולה דיציאת מצרים נתחדש ענין עיקרי – פתיחת הצנור דכל הגאולות, גם דגאולה העתידה. ולכן, כל הימים מהזמן דיציאת מצרים עד גאולה העתידה הם ימי צאתך מארץ מצרים, ימי לשון רבים. ולכאורה יש לומר, שהקשר דשני העניינים שבהמאמר [הענין דימי לשון רבים, וזה שזיכירו יציאת מצרים גם בימות המשיח], הוא, כי הענין דימי לשון רבים הוא לפי שבהגאולה דיציאת מצרים נפתח הצנור דכל הגאולות גם דגאולה העתידה, ולכן זיכירו יציאת מצרים גם בימות המשיח. ולכאורה ביאור זה דורש תוס' ביאור, כי הקשר דשני העניינים הוא ששניהם הם מצד אותו הטעם, ומזה שאומר בהמאמר שלהבין הענין דימי לשון רבים יש להקדים מה שזיכירו יציאת מצרים לע"ל, משמע, שע"י הענין דזכירת יציאת מצרים מיתוסף ביאור בהענין דימי לשון רבים.

(1) מיכה ז, טו.

(2) משנת אמירת מאמר זה (תשל"ח) – אחרון שי"פ, תשי"ח. נדפס בסה"מ ה'תשי"ח ע' 159 ואילך.

(3) ח"ג קעז, רע"א. וראו גם זח"א בהשמטות ס"י כה (רסא, ב), הובא באוה"ה נ"ד עה"פ סק"ו ע' (פז).

(4) פ' ראה טו, ג.

(5) ברכות יב, סע"ב.

בד"ה כימי צאתך הנ"ל, יש להקדים חלה מה שנתבאר לעיל בהמאמר שלפניו ד"ה כי בחפזון תשי"ח (נדפס בסה"מ הנ"ל ע' 151 ואילך), ושם מובא המשנה שבברכות שם.

(6) מכלילתא בשלח טו, א. הובא בתוד"ה הי"ג נאמר – פסחים קטז, ב.

(7) ע"ד שני העניינים [שבהחצאי ריבוע] ראה בארוכה ד"ה כי בחפזון הנ"ל.

(8) פ"ב (סה"מ שם ע' 164).

ב) והנה הדיוק (בהמאמר) בזה שיוזכרו יציאת מצרים לע"ל הוא לכאורה גם בהכתוב כימי צאתך גו', דכיון שהגילויים שיהיו בגאולה העתידה יהיו נעלים הרבה יותר מהגילויים שהיו ביציאת מצרים, מהו אומרו כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שהעילוי דגאולה העתידה הוא שגם אז יהי אראנו נפלאות כמו שהי' ביציאת מצרים. ולהוסיף, שהדיוק בהכתוב כימי צאתך גו' הוא לכאורה דיוק גדול יותר מזה שמזכירין יציאת מצרים לע"ל. כי זכירת יציאת מצרים לע"ל תהי' רק בדרך טפליס [הדיוק בהמאמר הוא שמצד גודל העילוי דגאולה העתידה לגבי הגאולה דיציאת מצרים לא הי' צריך (לכאורה) אז להזכיר יציאת מצרים אפילו בדרך טפל], משא"כ בהכתוב כימי צאתך מארץ מצרים גו' (כימי בכ"ף הדמיון) משמע שיקר הענין דנפלאות הי' ביציאת מצרים והכתוב מחדש שגם בגאולה העתידה יהיו נפלאות כמו שהיו ביציאת מצרים. והגם שמבואר בכ"מ¹¹ דהפירוש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות הוא שהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יהיו נפלאות גם בערך הנפלאות שהיו בימי צאתך מארץ מצרים [כמרז"ל¹² עה"פ אראנו נפלאות, אראנו מה שלא הראיתי לאבות שהרי נסים ונפלאות שאני עתיד לעשות עם הבנים יותר מהפלא ונפלאות מה שעשיתי עם אבות וכן הוא אומרי¹³ לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו], מ"מ, מזה שהכתוב אומר שהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יהיו כימי צאתך מארץ מצרים, משמע דבהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יהיו ב' מעלות. שהנפלאות יהיו נפלאות גדולות ביותר, נפלאות גם בערך הנפלאות שהיו ביציאת מצרים. ועוד מעלה, שהנפלאות אז יהיו כימי צאתך מארץ מצרים. ועיקר החידוש והמעלה הוא (לא שהנפלאות אז יהיו נפלאות גדולות ביותר, אלא) זה שהנפלאות אז יהיו כימי צאתך מארץ מצרים.

ג) והענין הוא¹⁴, דבנסים יש (בכללות) שני סוגים. נסים שלמעלה מהטבע [כהנסים שנהפך ים ליבשה], ונסים המלוכשים בדרכי הטבע. ובהם עצמם שלשה אופנים (בכללות). שלבושי הטבע הם באופן שניכר שהם רק לבוש להנס שמתלבש בהם. כנסים דחנוכה ופורים, ועד"ו כל הנסים שמברכים עליהם ברכת הנסים (נפל עליו כותל וניצל, וכיו"ב¹⁵), דעם היותם מלוכשים בדרכי הטבע מ"מ ניכר בגילוי הנס שבהם. למטה מזה –

9) וזה שכדי כימי צאתך מביא רק הדיוק בזה שיוזכרו יציאת מצרים לע"ל – ואינו מביא הדיוק בהכתוב כימי צאתך (אף שזהו התחלת המאמר) – יש לומר, כי הענין דזכירת יציאת מצרים לע"ל שייך להביאר דימי לשון רבים, ראה לקמן סעיף ט.

10) ברכות שם (בגמרא).

11) אוה"ת נ"ך שם סקיג (ע' תפו) וסק"ז (ע' תפו). אוה"ת לתהלים (יהל אור) ע' קנד.

12) ל"ש בשלח רמז רג – הובא באוה"ת לתהלים שם.

13) תהלים קלו, ד.

14) בהבא לקמן (בכל הסעיף) – ראה גם סה"מ מלוקט ח"ד ע' רכה"ו. וש"נ.

15) סדר ברה"ג לאדה"ז פ"ג ס"א.

שלבושי הטבע מעלימים על הנס שמלוּבש בהם, אבל מ"מ ניכר שאירע דבר בלתי רגיל, כמו ארבעה שצריכים להודות¹⁶, דעל נסים אלו אין מברכים ברכת הנסים אבל מביאים עליהם קרבן תודה ומברכים עליהם ברכת הגומל¹⁷. למטה מזה – שלבושי הטבע מעלימים ומסתירים לגמרי על הנס, עד שאין ניכר כלל שאירע דבר בלתי רגיל. כמ"ש לעושה נפלאות גדולות לבדו ואמרו רז"ל¹⁸ אפילו בעל הנס אינו מכיר בנסו.

וצריך להבין מה שמביא במאמר רז"ל הנ"ל עה"פ אראנו נפלאות הפסוק לעושה נפלאות גדולות לבדו, הרי במארו"ל זה עצמו אומר שהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יהיו נפלאות גדולות יותר מהנפלאות שהיו ביציאת מצרים, ואעפ"כ מביא על זה הפסוק לעושה נפלאות גדולות לבדו שהם הנסים שמוסתרים לגמרי שאפילו בעל הנס אינו מכיר בהם. ומבאר הצ"צ¹⁹, דשורש הנסים המלוּבשים בטבע הוא ממקום נעלה יותר משורש הנסים שלמעלה מהטבע. וכל שהנסים מתלבשים יותר בטבע מורה ששרשם הוא ממקום נעלה יותר. וזהו לעושה נפלאות גדולות לבדו, ששורש הנסים המלוּבשים לגמרי בטבע באופן שאין בעל הנס מכיר בנסו, הם מבחינת לבדו. וזהו מה שמביא במארו"ל הנ"ל בענין הנפלאות שיהיו בגאולה העתידה הפסוק לעושה נפלאות גדולות לבדו, שהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יומשכו מבחינת לבדו.

ולהוסיף, דעפ"י יש לבאר גם מה שהכתוב מדייק אראנו נפלאות, שעיקר החידוש הוא לא בזה שיהיו אז נפלאות אלא בזה שהקב"ה יראה את הנפלאות, כי נפלאות ישנם גם עכשיו, ועד שישנם גם נפלאות גדולות הנמשכים מבחינת לבדו, והחידוש בגאולה העתידה הוא שאז יהי אראנו נפלאות. דעכשיו, הנסים הנמשכים מבחינת לבדו הם באופן שרק לבדו יודע שזה נס, ובגאולה העתידה יהי אראנו נפלאות, שיהי נראה בגילוי הנס שבהם.

ד) והנה שני הסוגים שבנסים (נסים שלמעלה מהטבע ונסים המלוּבשים בטבע) יש בכל אחד מהם מעלה²⁰. וכיון שלע"ל יהיו כל הענינים בתכלית השלימות, צריך לומר, דמ"ש אראנו נפלאות הוא לא רק בנוגע להנסים המלוּבשים בטבע (שלע"ל יהי נראה בגילוי הנס שבהם, כנ"ל סעיף ג), אלא גם בנוגע להנסים שאינם מלוּבשים בטבע. וכמוכן גם מזה שאומר שהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יהיו כימי צאתך מארץ

16 ברכות נד, ב.

17 וראה סדר ברה"ג שם פ"ג ס"ז דלפי דיעה אחת כל מי שהי בסכנה וניצול (לא רק ארבעה שמנו חכמים) צריך לברך ברכת הגומל.

18 נדה לא, א.

19 אה"ת לתהלים שם.

20 ראה בארוכה סה"מ מלוּקט ח"ד ע' רכט ואילך.

מצרים, דהנסים שהיו ביציאת מצרים היו למעלה מהטבע.²¹ ולהוסיף, דזה שנסיס נק' בשם נפלאות הוא (בפסטות) לפי שהם פלא שאין להם מקום בטבע, ומזה מובן, דמ"ש אראנו נפלאות ואיתא במדרש שהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יהיו גדולות יותר מהנפלאות שהיו ביציאת מצרים [ועד שיהיו נפלאות בערך הנפלאות שהיו ביציאת מצרים] – הכוונה בזה היא, שהפלא (למעלה מהטבע) בהנסים שיהיו בגאולה העתידה הוא פלא גם בערך הפלא דהנסים שהיו ביציאת מצרים.²² וצריך להבין מ"ש אראנו נפלאות, דלכאורה, להפירוש שאראנו נפלאות קאי על הנסיס שלמעלה מהטבע (ובפרט שהלמעלה מהטבע דהנפלאות שיהיו לע"ל יהי' עוד יותר מהלמעלה מהטבע שהי' בהנסים דיציאת מצרים), מהו החידוש בזה שיראו את הנפלאות.

ה) ויובן זה בהקדים מה שהובא לעיל (סעיף ג) שהנסים שאין בעל הנס מכיר בנסו שורש המשכתם הוא מבחינת לבדו. וצריך להבין, איך אפשר שלבושי הטבע יעלימו ויסתירו על נס שנמשך מבחינת לבדו. והענין הוא, דמהמעות בנסים המלוכשים בטבע לגבי הנסיס שלמעלה מהטבע, הוא כמו שמבאר אדמו"ר האמצעי בשער האמונה²³, דע"י שהנס מתלבש בטבע הוא בא בגילוי. דהנסים שאינם מלוכשים בטבע, יודעים רק מציאותם ולא מהותם. וכמו נס דתחיית המתים, דהגם שרואים בפועל שנתחילה הי' מת ועכשיו הוא חי, אין יודעים ומשיגים א"ך הוא קם לתחי'. ועד"ו הוא בכל הנסיס שלמעלה מהטבע. ולכן נקראים נסיס אלו בשם נפלאות, דפלא הוא זה שאינו מושג בשכל [ועד, שכשאדם רואה דבר פלא הוא משתומם על זה, דהשתוממות הוא ביטול השכל²⁴]. וע"י שהנס מתלבש בטבע, הוא בא בגילוי, שמשגיגים את מהותו. כהנס דפורים, שיודעים ומשיגים א"ך נתבטלה הגזירה (שזה הי' ע"י אסתר וכו'). וכן ארבעה שצריכים להודות, שיודעים ומשיגים איך נתרפא החולה (שזה הי' ע"י סממני הרפואה), וכיו"ב.

ויש' לומר, דענין זה [שבהנסים המלוכשים בטבע, מהות הנס הוא בגילוי] הוא בעיקר בהנסים שאין בעל הנס מכיר בנסו. דהנסים שניכר בגילוי שלבושי הטבע הם רק לבוש להנס שמתלבש בהם, ואפילו הנסיס שאין ניכר בהם בגילוי שהוא נס אבל מ"מ ניכר שהוא דבר בלתי רגיל (כמו ארבעה שצריכים להודות), הם בגדר פלא שאינם מובנים בשכל [שלכן צריכים להודות עליהם, דהודאה הוא ביטול השכל²⁵]. והנסים שאין בעל הנס מכיר בנסו הם מלוכשים בטבע כ"כ עד שמושגיגים בשכל. ועפ"ז יש לומר

21) להעיר גם מ"ש בהפטורה דאחשי"פ (ישעי' יא, טז) והיתה מסילה גו' כאשר היתה לישראל ביום עלותו מארץ מצרים. דוהיתה מסילה גו' הוא נס שאינו מלוכש בטבע והכתוב מדמה זה לקיים שהיתה ביציאת מצרים.

22) דגם בנסים שאינם מלוכשים בטבע ישנם ריבוי סוגי נסיס – ראה לקו"ש ח"ז ע' 225. ובכ"מ.

23) פט"ז (ל, ב).

24) המשך תעריב ח"ב ע' תמצד. ובכ"מ.

25) סידור (עם דא"ח) מד, ג. קונטרס פירוש המילות ספקל"ט.

דזה שהנסיים הנמשכים מבחינת לבדו הם באופן שאין בעל הנס מכיר בנסו, הוא, כי הענינים הנמשכים מבחינת לבדו הם בגילוי בכל מקום (כי אין שייך שיהי' איזה דבר שיוכל להעלים עליהם), ולכן הם מלובשים בטבע באופן שאין בעל הנס מכיר בנסו, שאין בהם פלא כלל (גם לא כהפלא דארבעה שצריכים להודות) והם מושגים בשכל²⁶.

(ו) והנה החילוק דשני הסוגים שבנסיים בשרשם הוא (כמבואר בשער האמונה שם²⁷) הדנסיים המלובשים בטבע שורש המשכתם הוא מזה שאוא"ס הוא למטה מטה עד אין תכלית²⁸ – ענין ההתפשטות והגילוי דאוא"ס, שהוא מתפשט ומתגלה עד למטה מטה²⁹, ולכן הם באים בגילוי, עד שהם מושגים גם בשכל האדם, והנסיים שלמעלה מהטבע שורש המשכתם הוא מזה שאוא"ס הוא למעלה מעלה עד אין קץ³⁰ – ענין ההתעלמות והעלי' שבאוא"ס, שהוא מתעלה ומתעלם בהעלם אחר העלם ובעילוי אחר עילוי, למעלה מעלה³¹, ולכן, גם כשהם נמשכים למטה הם למעלה מגילוי, נפלאות. וזהו³² כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שבגאולה העתידה, גם הנפלאות ששורש המשכתם הוא מזה שאוא"ס למעלה מעלה עד אין קץ, יהיו בגילוי, והגילוי יהי' באופן דרא"י³³, אראנו.

ויש' לומר, שבאראנו נפלאות שיהי' לע"ל, שני ענינים. שגם הנסיים דלע"ל שלא יהיו מלובשים בטבע (כמו בקיעת הים והנהר – והחרים הוי' את לשון ים מצרים והניף ידו על הנהר גו'³⁴) יהיו בגילוי, ע"ד הנס דקריעת ים סוף שהי' ביציאת מצרים, דהגם שהי' למעלה מהטבע מ"מ ראו אז בגילוי (לא רק בקיעת הים, אלא גם) הגילוי שעל ידו נבקע הים, שכאוא"ס הי' מראה באצבעו ואומר זה אלי ואנוהו³⁵. והחידוש באראנו נפלאות דלע"ל לגבי הגילוי דקריעת ים סוף הוא, שהנפלאות שיהיו לע"ל יהיו נפלאות גם בערך הנפלאות שהיו ביציאת מצרים, היינו, שהנפלאות דלע"ל יומשכו ממקום נעלה יותר מהנפלאות שהיו ביציאת מצרים³⁶ [ולכן יהיו גם נפלאות גדולות יותר בפשטות], ואעפ"כ

26 וזה שלבושי הטבע מעלימים על הנס", שאין ניכר שזה נס – אין זה נוגע לבחינת „לבדו". כי זה שנמשך מבחינת „לבדו" הוא הענין עצמו, אבל באיזה אופן יהי' הענין – אם באופן דטבע או באופן דנס (שינוי הטבע) – זה נוגע לבחינת הגילויים [דכשהמשכה מבחינת לבדו היא ע"י בחינת הסוכב (הוי') היא באופן דנס שלמעלה מהטבע, וכשהמשכה היא ע"י בחינת ממלא (אלקים) היא באופן דטבע], ועל בחינת הגילויים הטבע הוא מסתיר, דאלקים מעלים ומסתיר על הוי'. וראה בארוכה שיחת מוצאי ש"פ אחרי שנה זו (תשליח).

27 פס"ז (לא, א).

28 ראה תקי"ז סוף תיקון נו (ראה שם תיקון יט – מ, ב). ד"ח יתרו לד, סע"ג.

29 המשך באתי לגני היש"ת פי"ג ואילך (סה"מ ה'תשי" ע' 133 ואילך). וראה ע"ד המשך תרס"ו ס"ע קפח ואילך.

30 שער האמונה שם.

31 דלא רק שיהיו מושגים בשכל אלא שיהיו גם באופן דרא"י.

32 ישע"י, יא, טו.

33 בשלה טו, ב ובפרש"י.

34 כי זה שאוא"ס הוא למעלה מעלה הוא עד אין קץ, ולכן גם בהנפלאות הנמשכים מזה שאוא"ס הוא

למעלה מעלה יש ריבוי מדריגות אין קץ.

יהיו בגילוי ובאופן דראי'. וגם, שהגילוי שהי' בקי"ס הי' רק לפי שעה, והגילוי דלע"ל (הגם שיהי' גילוי נעלה יותר מהגילוי שהי' בקי"ס, מ"מ) יהי' באופן תמידי ונצחי³⁵. ועוד ענין באראנו נפלאות, דע"י שלע"ל יתגלו הנפלאות לישראל, תהי' המשכתם גם בעולם באופן של גילוי, ולכן יתלבשו אז בטבע. ואעפ"כ יהיו נפלאות, כי זה שיתלבשו בטבע הוא לא מפני שהם בגדר גילוי [כהנסיים המלובשים בטבע עכשיו, ששורש המשכתם הוא מזה שאוא"ס הוא למטה מטה, ענין ההתפשטות והגילוי דאוא"ס], אלא, דהגם ששורש המשכתם הוא מזה שאוא"ס הוא למעלה מעלה עד אין קץ, העלם שלמעלה מגילוי [יתירה מזה, שהוא העלם שלמעלה גם מגדר גילוי, וכמבואר בהמשך ההילולא³⁶, דזה שאוא"ס הוא למעלה מעלה כו' הוא שגם בעצמותו אינו בגדר גילוי], מ"מ יהיו מלובשים בטבע, כי לע"ל גם ההעלם (שלמעלה מגילוי) יהי' בגילוי.

ז) ויש לומר, דבהתלבשות הנפלאות בטבע שיהי' לע"ל, שני ענינים. דזה שהנפלאות שלמעלה מטבע יתלבשו בטבע הוא כי אז גם ההעלם שלמעלה מגילוי יומשך בגילוי. וזה שהטבע לא יסתיר על הנפלאות הוא לפי שאז תהי' עליית הטבע, שגם הטבע יהי' כלי להנפלאות שלמעלה מהטבע. ועפ"ז יש לבאר הקשר דשני הפירושים באראנו נפלאות – פירוש אדמ"ר האמצעי שגם הנפלאות שלמעלה מהטבע יראו אז בגילוי (ולא כמו עכשיו שהנפלאות שלמעלה מהטבע יודעים רק מציאותם), ופירוש הצ"צ שגם בהנסיים המלובשים בטבע (נפלאות גדולות הנמשכים מבחינת לבדו) יהי' נראה בגילוי הנס שבהם (כנ"ל סעיף ג) – כי התוכן דשני הפירושים הוא שלע"ל יהי' הטבע כלי ללמעלה מהטבע, שלכן לא יסתיר הטבע על הנסיים המלובשים בו. אלא שלפירוש הצ"צ, ענין אראנו נפלאות הוא שהטבע לא יסתיר על הנסיים השייכים לטבע (היינו, הנסיים הנמשכים מזה שאוא"ס הוא למטה מטה כו', ענין הגילוי דאוא"ס). והטבע כמו שהוא עכשיו מסתיר גם על נסים אלה. כי שורש הנסיים המלובשים בטבע הוא בהגילוי דאוא"ס, דבכללות הוא שם הוי' שלמעלה מהטבע, ושורש הטבע הוא משם אלקים (אלקים בגימטריא הטבע³⁷) שמעלים ומסתיר על שם הוי'. ולע"ל יהי' שם אלקים כלי להגילוי דהוי'. ולפירוש אדמ"ר האמצעי, ענין אראנו נפלאות הוא שהטבע הנמשך משם אלקים יהי' כלי (גם) להנפלאות שלמעלה מהטבע הנמשכים מזה שאוא"ס הוא למעלה מעלה כו', העלם שלמעלה מגילוי (למעלה מהוי').

ח) וע"פ המוכב לעיל (מהמאמר) שבהגאולה דיציאת מצרים נפתח הצנור גם דגאולה העתידה, יש לומר, שבהגאולה דיציאת מצרים נמשך גם הנתינת כח על הענין דאראנו נפלאות שיהי' בגאולה העתידה. והענין הוא, דזה שלע"ל יהי' הטבע כלי

35) סה"מ התשי"ח שם ע' 152. ובכ"מ.

36) המשך באתי לגני השי"ת פט"ז (סה"מ התשי" ע' 151).

37) פרדס שער יב (שער הנתיבות) פ"ב. ר"ח שער התשובה פ"ו ד"ה והמרגיל (קכא, ב). שעהיוה"א

רפ"ו. וראה בהנסמן בסה"מ מלוקט ח"ב ע' צג הערה 67.

ללמעלה מהטבע [ענין אראנו נפלאות] הוא ע"י הבירורים, שע"ז מזדכך העולם ומתעלה ונעשה כלי ללמעלה מהטבע. דהתחלת ענין הבירורים היתה ביציאת מצרים. דע"י שעבדים היינו לפרעה במצרים³⁸ [לפרעה – מלך קשה, במצרים – מדינה קשה, שאיננו עבד יכול לברוח משם³⁹] ואעפ"כ עמדו בנסיון, ע"ז בירו הניצוצות שהיו במצרים. ועד שוינצלו את מצרים⁴⁰, שעשאוה כמצולה שאין בה דגים וכמצודה שאין בה דגון⁴¹, וע"ז ניתן הכח על עבודת הבירורים בכל הימים שלאחרי יציאת מצרים (ימי לשון רבים), כולל גם הימים שבזמן הגלות.

ו"ש לומר, דמהטעמים על זה שמזכירין יציאת מצרים בכל יום הוא כי ע"ז מיתוסף בהנתינת כח שנמשך מיציאת מצרים על עבודת הבירורים בכל יום. וע"י שבכל יום ויום מבררים עוד ניצוצות ועוד ניצוצות, מתקרבים יותר לביאת המשיח, כי ע"י כל ניצוץ שנתברר, נעשה העולם יותר מזוכך, ועד שבגמר הבירורים יהי העולם כלי לגילוי אלקות שלמעלה מעולמות, דבכללות הוא שהטבע דעולם יהי כלי ללמעלה מהטבע, אראנו נפלאות. ולכן יזכירו יציאת מצרים גם בימות המשיח, כי זה שאז יהי העולם כלי לגילוי אלקות שלמעלה מעולמות הוא ע"י הגאולה דיציאת מצרים. וזהו כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, דזה שאומר שאראנו נפלאות (לע"ל) יהי כימי צאתך מארץ מצרים הוא, כי הנתינת כח על הענין דאראנו נפלאות שיהי לע"ל היא מיציאת מצרים. ומדייק כימי צאתך, כימי לשון רבים, כי ביציאת מצרים היתה רק הנתינת כח על הענין דאראנו נפלאות, ובכדי שהענין דאראנו נפלאות ימשך בפועל הוא ע"י עבודת הבירורים בהימים שבין יציאת מצרים וגאולה העתידה, שהם ימי צאתך מארץ מצרים (כנ"ל סעיף א מהמאמר), ימי לשון רבים.

ט ו"ש לומר, דמהחילוקים בין הכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות והכתוב למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך שממנו למידין שמזכירין יציאת מצרים גם בימות המשיח, הוא, דהכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות מדבר בגאולה העתידה, ואומר כימי צאתך מארץ מצרים שהנתינת כח על אראנו נפלאות שבגאולה העתידה הוא מימי צאתך מארץ מצרים, והכתוב למען תזכור ג' נאמר בפרשת שמור את חודש האביב ועשית פסח גוי⁴², דפסח הו"ע יציאת מצרים, ואומר למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך להביא לימות המשיח, שהכוונה בהגאולה דיציאת מצרים היא שתהי' (נזכרת ו)נמשכת גם בהימים שלאח"ז,

38 ואתחנו ו, כא.

39 רש"י יתרו יח, ט (ממבילתא שם).

40 ראה גם הגש"פ עם לקוטי טעמים ומנהגים ע' יד.

41 בא יב, טו.

42 ברכות ט, ב.

43 ראה טז, א.

בימות המשיח. ועפ"ז יש לבאר מ"ש בהמאמר שלהבין הענין דימי לשון רבים יש להקדים הענין דזכירת יציאת מצרים לע"ל, כי זה שמזכירין יציאת מצרים בימות המשיח הוא לפי שזהו ענינה של יציאת מצרים, ועפ"ז יובן יותר מה שכל הימים מזמן יציאת מצרים עד גאולה העתידה [שעל ידם נמשך הכח שביציאת מצרים] (על הגאולה העתידה) מהכח אל הפועל] הם ימי צאתך מארץ מצרים, ימי לשון רבים.

וע"פ הנ"ל שענינה של יציאת מצרים הוא להביא הגאולה העתידה, מובן, שע"י זכירת יציאת מצרים בכל יום, ובפרט ע"י סיפור ביציאת מצרים בליל הפסח [בשעה: שיש מצה ומרור מונחים לפניך⁴⁴. ובזמן שביהמ"ק הי' קיים – בשעה שיש פסח מצה ומרור מונחים לפניך⁴⁵] ממהרים עוד יותר קיום היעוד כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, בגאולה העתידה ע"י משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו בגאולה האמיתית והשלימה, ובמהרה בימינו.

44 השייכות דהענין המובא בהצארי ריבוע לתוכן המאמר – ראה בארוכה שיחת מוצאי ש"פ אחרי שנה זו (תשל"ח).

45 נוסח ההגדה ממכילתא עה"פ בא יג, ח.

46 שבלי הלקט. וראה פרשי' בא שס.

לזכות ר' **ניר מסעוד** בן **עדנה ורעייתו** שיחיו

•

להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם ולנחת רוח מתוך
התקשרות אמיתית עם הרבי מלך המשיח שליט"א
ועשירות מופלגה כפשוטה, ומילוי משאלות לבבם
לטובה ולברכה בטוב הנראה והנגלה בקרוב ממש

לזכות הרה"ח ר' **דרור** בן **אראלה אפרת ורעייתו ובני**

ביתם שיחיו

בן קיש

להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם ולנחת חסידי אמיתי
מכל צאצאיהם מתוך התקשרות אמיתית עם הרבי מלך
המשיח שליט"א ועשירות מופלגה כפשוטה ומילוי כל
משאלות לבבם לטובה בטוב הנראה והנגלה

לזכות ר' **משה יצחק** בן **מרים מלכה ורעייתו ובני ביתם**

שיחיו

בן אור

להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם ולנחת חסידי אמיתי
מכל צאצאיהם מתוך התקשרות אמיתית עם הרבי מלך
המשיח שליט"א ועשירות מופלגה כפשוטה

לע"נ הרבנית **חנה פיזם** בת ר' **יוסף ישראל הכהן** הי"ד

זינגר

ומרת **שיינדל** ע"ה **רובינשטיין**

לכבוד יום הולדתה ה-80 כ"ט סיון ה'תש"א-ה'תשפ"א

•

מוקדש על ידי יבדלחט"א בניה ובנותיה, נכדיה
ונכדותיה, ניניה ונינותיה שיחיו

בדרך הבא

כשם שזה בנוגע לכללות ענין הגלות והגאולה, כך הוא גם בנוגע למקום הפרטי שנמצאים בו ב"חצי כדור התחתון" - שהיות שזה . . המקום שבו כ"ק מו"ח ארמו"ר נשיא דורנו קבע את מקומו, בתור המקור להפצת המעיונות חוצה בכל העולם כולו, הרי דווקא במקום וממקום זה נפעלת הגאולה ובנין בית המקדש השלישי, "מקדש אר' כוננו ירוך", דאף על פי שמקומו בארץ הקודש, בירושלים עיר הקודש, על הר הקודש - הרי כיון שזה נפעל . . ובפרט בסיוס זמן הגלות ע"י העבודה ד"יפוצו מעיונותיך חוצה" - יש כבר במקום זה, ודוקא במקום הזה, את ההכנה המושלמות ל"מקדש אר' כוננו ירוך".
עד שתוכף ומיד נעשה במקום זה הגילוי של "מקדש אר' כוננו ירוך" - שאת זה יוכל כ"ק מו"ח ארמו"ר נשיא דורנו לתבוע ולהביא לפועל, שלכל לראש נעשה הגילוי ד"מקדש אר' כוננו ירוך" במקום זה ("שבע מאות ושבעים").

משחת כ"ח סיון ה'תנש"א

לזכות

כ"ק אדמו"ר
מלך המשיח שליטי"א
מהרה יגלה ויגאלנו אכי"ר